

KRISLAI

Dar dvejus metus!
Jų kelias į "socializmą"
Su geriausiais linkėjimais
Gražaus pasiskaitymo
Kreiva logika

A. BIMBA

Ir vėl mūsų naujasis prezidentas prašo mūsų kantrybės. Jis žada tikrai su mūsų visu "priešu numerio pirmo" susidoroti 1976 metais. Per tuos beveik pustrėčių metų, žinoma, kainos gali dar pasidvigubinti. Ir jei jos kils dabartiniu tempu, su 1936 metų pabaiga tikrai beveik pasidvigubins.

Reikės didelės, neapsakomai didelės kantrybės ypač desėtkams milijonų tų amerikiečių, kuriems jau ir dabar sunku beišsiversti. Jiems gali jos pritrūkti.

Ar ponas prezidentas apie tai pagalvoja?

Taip, taip: "Sotus alkanas neužjaučia".

☆
I mūsų New Yorką šiomis dienomis buvo suvažiuavę pasaulio reikalams aptarti taip vadinami socialdemokratai. Jie viešai pareiškė, kad jie suradę naują kelią į socializmą Amerikoje. Jie užkariausią Demokratų partiją ir jos pagalba pakeis dabartinę kapitalistinę santvarką socialistine.

Didesnius komedijantus sunku beįsivaizduoti.

☆
O vis tiek labai norisi palinkėti mūsų prezidento Fordo žmonai Betty geriausios sekmes. Ji susiškė spaudos, televizijos ir radijo reporteriai ir garsiai pareiškė, kad ji nesėdėsianti užsidariusi Baltuosiuose Rūmuose, kaip yra dariusios kai kurios jos pirmtakės. Ji būsianti aktyvi "First Lady".

Protingai veikdama ir panaudodama savo prestižą, Betty gali daug gero nuveikti. Bet, iš kitos pusės, veikdama stambiojo kapitalo naudai, tarnaudama reakcijai, ji gali daug neskanios košės privirti. Palauksime ir pamatysime.

☆
Už dienos kitos visi Lietuvių Literatūros Draugijos nariai gausime dvi puikias lengvo pasiskaitymo knygas, vaizduojančias Lietuvos liaudies gyvenimą. Abi jos to paties žymaus rašytojo Juozo Paukštelio. Viena vadinasi "Jaunystė", o kita "Netekėk, Saulute". Pirmoji bus už 1973 metus, o antroji už šiuos 1974 metus.

Ta pačia proga norime atsiųsti Draugijos narius, kad žurnalas "Šviesa" šių metų 3-čio numerio pasirodymas yra gerokai suvėluotas. Jis turėjo išeiti praėjus mėnesiui, deka, spaustuvė negalėjo laiku suspėti darbą atlikti.

☆
Prezidentas Fordas turėjo pasitarimą su didžiųjų moterų organizacijų vadovėmis. Norėjęs išgirsti jų nuomonę įvairiais šių dienų reikalais.

Pasirodo, kad vaikų klausima, ypač biednuomenės, mūsų moterų laiko vienu svarbiausių ir skubiausio dėmesio reikalaujančių reikalų. Ima

Jungtinių Tautų sekretorius apie pavojus žmonijai

United Nations, N. Y. - Prieš atsidarymą Generalinės Asamblėjos rudeninės sesijos, Jungtinių Tautų sekretorius Waldheim paskelbė raportą apie pasaulinę padėtį. Tai vienas iš rūščiausių ir pesimistiškiausių raportų.

Žangoje į savo pranešimą sekretorius kalba apie didžiausią, mirtiną pavojų visai žmonijai iš branduolinio ginklavimosi. Jau daug šalių moka ir gali pasigaminti atominius ginklus. Karą gali pradėti kuri nors šalis su apgalvotais ir suplanuotais apskaičiavimais užgrobti naujas žemes. Juk Hitleris su tokiais tikslais pradėjo Antrąjį pasaulinį karą. Bet karas gali kilti iš nesusipratimo, iš kokios nors provokacijos, arba kokio nors kriminalisto pasiūlymo su atominė bomba. Waldheim tiesiog sako, kad sunku ir įsivaizduoti, koks pavojus šiandien grumojasi į visai mūsų civilizacijai, visai žmonijai.

Taip pat savo pastabose

DAR VIENA NAUJA NEPRIKLAUSOMA ŠALIS

The New York Times/Sept. 7, 1974

Lusaka, Zambia. - Portugalijos ir Mozambique partizaninio judėjimo atstovai susitarė dėl šios kolonijos nepriklausomybės pripažinimo. Už kelių mėnesių Mozambique taps nepriklausoma šalimi. Gims dar viena valstybė. Aišku, ji bus priimta į Jungtines Tautas.

Per 400 metų Mozambique buvo valdoma portugalų. Per paskutinius dešimt metų šio sunki partizaninė kova už nepriklausomybę. Ji tapo laimėta.

Mozambique didžiulė šalis. Jos teritorija 300,000 kv. mylių. Ji turi 8,700,000 gyventojų. Iš jų tik apie 100,000 portugalų ir kitų baltųjų, kurie ją valdė. Ji randasi Afrikoje.

Jos ir pasiūlo prezidentui, kad federalinė valdžia surastų ir paskirtų lėšų steigimui ir užlaikymui vaikų darželių, maždaug, tokių, kokias, pav., šiandien didžiujasi Lietuva ir visa Tarybų Sąjunga.

Ponas prezidentas tuoj susiraukęs ir davęs suprasti, kad tokiems reikalams "švaistyti" valdžios pinigų būtų neišmintinga, nepraktiška.

Sakoma, kad mielosios moterų su prezidentu atsisveikino labai nepasitenkinusios tokia jo kreiva logika. Militarizmo, ginklavimosi reikalams net šimtas milijonų dolerių, o vaikų darželiams nė dolerio!

sekretorius Waldheim mini infliacijos pavojų ir pavojų iš gyventojų skaičiaus nesuvaržomo augimo bei pritrūkimo maisto gyventojus išmaitinti. Jis nurodo, kad nūdienės pasaulinės problemos yra tokios didelės, kad jų išspręsti negali jokia viena šalis, arba jokia šalių grupė. Jas turi spręsti visos šalys, visa žmonija.

Kai kurios šių problemų bus apsvaistytos Generalinės Asamblėjos sesijoje. Bet ar sulauksime kokių nors teigiamų rezultatų arba planų, kaip žmonijai reikia gelbėti nuo sekretoriaus minimo pavojus, tenka palaukti.

GRAIKIJA SUTINKA NUSILEISTI KIPRO KLAUSIMU

Athenai. - Graikijos valdžia duoda suprasti, kad ji sutiktų padaryti nusileidimą Kipro salos klausimu. Ji sutiktų, kad Kipras būtų padalytas į dvi geografines dalis ir kad iš jų būtų sudaryta federalinė valstybė. Vienoje dalyje gyventų turkai ir turėtų savo valdžią, o kitoje graikai, taip pat su savo valdžia. Paskui tos dvi valdžios sudarytų centrinę valdžią.

Kitais žodžiais, Kipras sudėdėtų iš dviejų valstijų. Graikijos valdžia sako, kad ji sutinka tokį klausimą apsvaistyti su Turkija. Bet kaip į tai pažiūrės patys kypriečiai, tai jau kitas klausimas.

Derybos tarp turkų ir graikų laikinai tapo nutrauktos, kai buvo surasta, kad graikai išdėdė vieną ištisą turkų kaimą su apie šimtu žmonių. Dabar kalbama apie derybų atnaujinimą.

ANGLIJOS DARBO UNIJOS KOVOJE PRIEŠ INFILIACIJĄ

Brighton, Anglija. - Rugsėjo 4 d. čia įvykusi Darbo Unijų konferencija vienbalsiai nutarė paremti darbiečių valdžią jos kovoje prieš infliaciją. Anglijos darbo unijos griežtai priešinosi konservatorių valdžios pasimojimui įvesti algų kontrolę. Priimtos rezoliucijos dabar nesako, kad unijos jau pritaria tokiai kontrolei, bet tik patį pasizadama su dabartine valdžia kooperuoti.

Reikia žinoti, kad kongreso priimta rezoliucija nėra versina atskiroms unijoms. Darbo unijų kongresų rezoliucijos arba nutarimai turi tik patariamąsias reikšmes unijoms. Kovingsnės unijos, kaip, pavyzdžiui, inžinierių unija, ne viską užgina, ką darbiečių valdžia patvarko arba nori pasiekti.

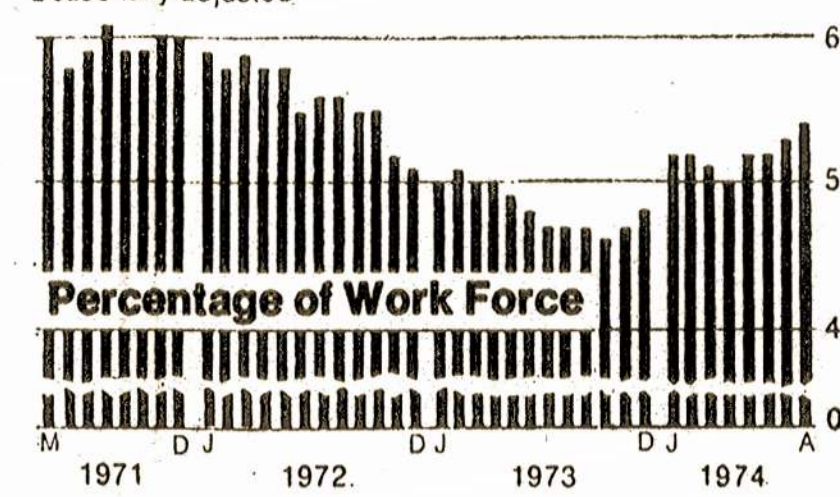
Cairo. - Arabiškų kraštų lyga kreipiasi į pasaulį su prašymu priversti Izraelį sulaukyti užpildinėjimus ant arabiškų kraštų.

New Yorkas. - Šeši Amerikos fizikai išvyko į Kiniją studijuoti jos mokslines įstaigas. Delegaciją vadovauja prof. John S. Toll. Jų misija tęsis tris savaites.

BEDARBIŲ ARMIJA TEBEDIDĖJA

Unemployment in the U.S.

Seasonally adjusted

	Total Unemployed	Total Employed
Nov. 1973	4,254,000	85,649,000
Dec.	4,364,000	85,669,000
Jan. 1974	4,732,000	85,811,000
Feb.	4,753,000	85,803,000
Mar.	4,633,000	85,863,000
Apr.	4,538,000	85,775,000
May	4,708,000	85,971,000
June	4,754,000	86,165,000
July	4,855,000	86,312,000
Aug.	4,874,000	86,187,000

Source: Bureau of Labor Statistics

The New York Times/Sept. 7, 1974

Tai aiškiai parodo šioji duomenų lentelė. Dabar jau bedarbiai sudaro 5,4 procento visų dirbančiųjų. Ir nenumatoma jokios galimybės nedarbiui sumažėti. Dargi kalbama, kad 1975 metais bedarbių skaičius gali pakilti iki 7 procentu.

Amerika pripažino Vokiečių Demokratinę Respubliką

Washingtonas. Rugsėjo 4 diena istorijon įeis kaip labai svarbi diena pasaulinėje diplomatijoje. Pagaliau Amerikos vyriausybė formaliai ir oficialiai pripažino Rytų Vokietiją (Vokiečių Demokratinę Respubliką). Tapo pasirašyti visi reikalingi dokumentai.

Jau paskirtas ir Jungtinių Valstijų pirmas ambasadorius į VDR. Juomi yra diplomatas John Sherman Cooper. Iš pripažinimo ir įsteigimo diplomatinio ryšio tikimasi gerų rezultatų. Tikimasi, kad tuojau prasidės plati prekyba tarpe abiejų kraštų.

Iki šiol Amerikos valdžios laikėsi to nusistatymo, kad yra tik viena Vokietija (Vakarų Vokietija), kad tokio "sutvėrimo", kaip Rytų Vokietija, visai nėra. Ją ignoravo. Gyvenimas padiktavo kitaip. Tos kvailos politikos teko atsisakyti.

KRIMINALIZMAS PAKILO SEŠIAIS PROCENTAIS

Washingtonas. - FBI raportuoja, kad per paskutinius dvyliką mėnesių šioje šalyje rimti kriminališki nusikaltimai paauogo 6 procentais. Tai reiškia, kad valdžios gyrimasis, kad kova su kriminalizmu mes jau pradėjome laimėti, yra apgavystė.

Raporte pabrėžiama, kad kriminalizmas daug aukščiau pakilo priemiesčiuose, negu pačiuose miestuose. Kadangi ir priemiesčius išsikrausto daugiau pasiturintys žmonės, tai plėšikams ir žmogžudžiams tarpe jų daugiau galima pasipelninti.

FBI raporte nieko nesako apie perspektyvas ateityje. Ko mums tenka tikėtis ir laukti: daugiau kriminališčių, ar mažiau?

Associated Press
John Sherman Cooper

AMERIKOS KONGRESINĖ DELEGACIJA KINIJOJ LIAUDIES RESPUBLIKOJE

Pekinas. - Septynių narių Amerikos kongreso delegacija baigia savo trylikos dienų viešnagę Kinijoje. Delegaciją vadovauja senatorius J. W. Fulbright, demokratas iš Arkanso valstijos ir Senatnio Užsienio Reikalais Komiteto pirmininkas. Delegacijai taip pat dalyvauja senatorius Herbert H. Humphrey.

Delegacija jau turėjo kelis pasitarimus su Kinijos vadais. Bet delegacijai buvo pasakyta, kad ji negalės susitikti su premjeru Chou En-lai, nes jis yra susirgęs.

Kongresinės delegacijos tikslas esąs susipažinti su Kinijos šiandieniniu gyvenimu, kad mūsų Kongresas galėtų prisidėti prie plėtimo Amerikos santykių su Kinija.

Washingtonas. - Prezidentas Fordas ragina Kongresą atidėti valdžios tarnautojams algų pakėlimą trims mėnesiams. Tokių tarnautojų yra 3,500,000. Reikalavimas yra jiems algas pakelti 5,52%.

Amnestija Nixonui nustebino ir supykde Amerikos žmones

Washingtonas, rugsėjo 8 d. - Prezidento Gerald Fordo pareiškimas, kad jis atleis arba dovanos buvusiam prezidentui Nixonui visus jo nusikaltimus, papildytus tarp 1969 m. sausio 20 d. ir 1974 m. rugpjūčio 9 dienos nustebino ir pritrėnkė didelę Amerikos žmonių daugumą. Visuose šalies kampuose kyla pasipiktinimo balsai šiuo nepateisinamu prezidento pasielgimu. Paskelbdamas šią amnestiją, prezidentas sakė, kad jis tai daro iš pasigailėjimo, nes jau ir taip buvęs prezidentas esąs labai skaudžiai nubaustas. Jo sąžinė jam taip padiktavusi.

Bet visur statomas klausimas: Ar prezidentas turėjo teisę taip pasielgti? Pagal Konstituciją ir įstatymus, prezidentas turi teisę dovanoti tikėtai teismų kam nors uždėtą arba paskirtą bausmę. Betgi teismai Nixono nusikaltimų dar nė nesvarstė, jokios bausmės jam dar nepaskyrė. Vadinasi, prezidento amnestija Nixonui yra nelegališka. Prezidentui primetama, kad jis papildė dar didesni "cover-up", negu prezidentas Nixonas Watergate reikale.

Prezidentas Fordas kaltinamas papildyme samokslu su buvusiu prezidentu. Jis, Nixonas, papildęs kriminališkus nusikaltimus, Fordą paskyrė prezidento vietą užimti, o Fordas prižadėjo jam dovanoti visus nusikaltimus, kad teismai nebegalėtų prie jo prisikabinti. Tai užbėgimas už akių teismams, tai "cover-up" aukščiausios rūšies, tai laužymas Konstitucijos ir įstatymų.

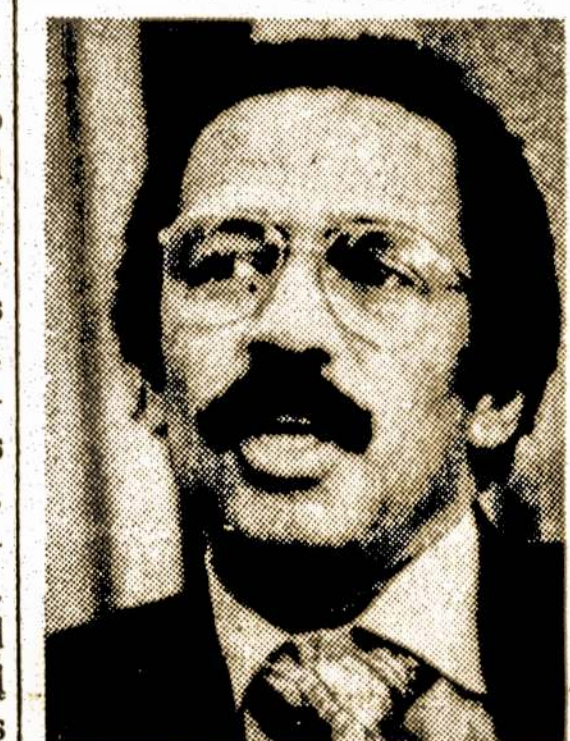
Dabar šiuo visu klausimu eina plačiausios diskusijos ir aštriai ginčai. Užimdamas prezidento vietą Fordas sakė, kad jo tikslas yra tautą suvienyti, o pasielgė kaip tik priešingai.

Užimdamas prezidento postą, Fordas sakė, kad Watergate skandalo ir Nixono

nusikaltimų reikalas priklausoteismams išspręsti. Kodėl jis pakeitė savo nuomonę? Manoma, kad jis paklausė savo kolegų klaidingų patarimų ir dabar pats gali pakliūti į didžiausią bėdą.

Palm Springs, Calif. - Nixono aptarnautojas sako, kad Nixonas yra kuo geriausioje sveikatoje, kad visos kalbos apie jo nervų sutrikimą yra klaidingos.

Prez. Fordo kritikas

REP. JOHN CONYERS

Jis yra kongresmanas, demokratas iš Michigano valstijos.

Mr. Conyers taipgi priklauso Juodųjų Kongresmanų Kokusui, su kuriuo aną dieną prezidentas Fordas turėjo susitikimą. Jam nepatinka prezidento Fordo politika, nes jis, prezidentas, mažina valdžios lėšas socialiniams reikalams, o neličia išlaidų militarizmo reikalams. Kongresmanas Conyers siūlo per pusę sumažinti militarines išlaidas ir tuos bilijonus dolerių paskirti liaudies būklės pagerinimui.

Sacramento, Calif. - Buvęs prezidentas Nixonas rezignavo iš advokatų susivienijimo, nes bijojo būti išmestu.

Mokslininkai reikalauja šaukti nusiginklavimo konferenciją

Viena, Austrija. - Praeitą savaitę čia buvo laikoma 24-oji taip vadinama Pugwash Konferencija moksliniais ir pasauliniais reikalais. Dalyvavo apie 120 atstovų iš 31 šalies. Tai buvo rimtų, plačiai galvojančių mokslininkų konferencija. Jie apsvaistė pasaulinę situaciją, imatydami joje ididėlį pavojų visai žmonijai. Žmonijai grumoją pasaulinis branduolinis ginklavimasis.

Susirinkę mokslininkai nutarė reikalauti, kad artimiausiu laiku būtų sušaukta pasaulinė konferencija nusiginklavimo apsvaistymo reikalais. Joje turėtų dalyvauti visos didžiosios valstybės, kurios yra atominiai apsiginklavusios. Įdomu, kad šis mokslininkų pasiūlymas ar reikalavimas pilnai sutinka su Tarybų Sąjungos jau seniai Jungtinėse

Tautose padarytu pasiūlymu eiti prie pilno ir visuotinio nusiginklavimo. Deja, kapitalistinės šalys tą sumanymą yra atmetusios. Abejotina, kad jos dabar sutiktų su panašiu žymiųjų mokslininkų tokiu pat pasiūlymu.

DIDELĖS NELAIMĖS

Athens, Graikija. - Nukrito Amerikos Trans World Airlines lėktuvas ir žuvo visi 88 žmonės. Jų tarpe buvo 17 amerikiečių. Lėktuvas grįžo į Ameriką.

Tą pačią dieną Sumatroje, Indonezijoje, lėktuvo nelaimėje žuvo 28 žmonės.

Santiago. - Čilės fašistinė militaristų klika sako, kad įvesta teroristinė diktatūra Čilėje turės gyvuoti nuo 5 iki 20 metų.

LAISVĖ

LITHUANIAN
WEEKLYPUBLISHED BY THE LITHUANIAN CO-OPERATIVE
PUBLISHING SOCIETY, INC.

Published weekly, Fridays

102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911

ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$9.00	Canada, Lat. Amer., per year	\$10.00
United States, per 6 months	5.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	\$5.50
Queens Co., per year	\$10.00	Foreign countries, per year	\$12.00
Queens Co., per 6 months	\$5.50	Foreign countries, 6 months	\$6.50

Sveikintinas žygis

Pripažinimas Rytų Vokietijos ir sumezgimas diplomatinio ryšių su ja prisideda prie gerinimo tarptautinių santykių. Iš šio žygio naudos bus ne tik Demokratinėi Vokietijai Respublikai, bet ir mūsų Jungtinėms Valstijoms. Ji galima tik nuoširdžiai pasveikinti.

Pripažinimas buvo dėsiamas ir atidėliojamas per daug ilgai. Pripažinimui ir ryšiams su DVR griežčiausiai priešinosi reakcinės jėgos. Buvusios vyriausybės pildė jų diktatą, nors tokia politika buvo nesuderinama su geriausiais šios šalies ir pasaulinės taikos interesais.

Pripažinimas taip pat praplečia ir sustiprina jau seniai Tarybų Sąjungos ir visų socialistinių šalių propaguojamą tautų, šalių ir valstybių su skirtingomis socialinėms santvarkomis bendradarbiavimo idėją.

Iš šio vyriausybės žygio kai kurie stebėtojai daro išvadą, kad čia yra konkretus įrodymas, kad mūsų naujasis prezidentas laikosi ir laikysis savo pasižadėjimo testui detentės, tarptautinių santykių ir ryšių su socialistiniu pasauliu gerinimo politiką.

Kaip ne kovoti su kriminalizmu

Nerasi protingo amerikiečio, kuris nebūtų susirūpinęs kriminalizmo plitimo pavojumi. Miestai jau beveik pavirė į džiungles. Juose niekur žmogui nebesaugu. Vakaraus ar naktimis pavojinga išeiti į gatvę. Nebesaugu ir savo namuose.

Ir daug kalbama bei rašoma apie šį pavojų. Reikalaujama griežtos kovos. Tuo tarpu visi duomenys rodo, kad kriminalizmas kasmet nesulaikomai plinta, kaip kokia užkrečiama liga.

Pagaliam kova su kriminalizmu susirūpinta ir šalies Kongrese. Jau pasirodė du biliai. Viena vadinamas "Bill S.1400", o kitas - "Bill S. I." Jie bus svarstomi dar šioje Kongreso sesijoje.

Bet pasirodo, kad šitie biliai yra labai pavojingi Amerikos žmonių demokratinėms teisėms ir civilinėms. Jie faktinai prikelia "iš numirusių" antikomunistinį "Smith Act", pagal kurį anais laikais komunistai ir kiti pažangūs amerikiečiai buvo medžiojami ir kėmšami į kalėjimus.

Suos bilius jau pasmerkė Civilinių Teisių Unija ir pažadėjo visomis jėgomis priešintis jų pravedimui Kongrese. Unijos advokatė Mary Ellen Gale ragina visus laisvę mylinčius amerikiečius daryti spaudimą į savo senatorius ir kongresmanus, kad jie balsuotų prieš "S.1400" ir "S. I." Vardan kovos su kriminalizmu reakcininkai siekia sugrąžinti makartizmą gadyne į mūsų šalies gyvenimą.

Visas kraštas laukia rezultatų

Šiandien Washingtone labai gausu visokių pasitarimų. Nesenai prezidentas Fordas turėjo pasitarimą su Kongreso "Juoduojų koku". Išpildė juoduojų Kongreso narių pagėdavimą su juo susitikti ir išdėstyti jam savo nuomonę įvairiais klausimais, ypač tokiais, kurie liečia Amerikos juoduojų žmonių problemas. Prieš keletą dienų prezidentas buvo susišaukęs dvejetą desėtkų "žymiausių" ekonomų ir pas juos teiravosi nuomonės, kaip geriausia kovoti ir susidoroti su ta prakeiktąja infliacija. Paskui jis susišaukė moterų judėjimo veikėjas ir prašė jų patarimo. Na, o pabaigoje šio mėnesio įvyks smarkiai populiarinama plati įvairių grupių bei sąjūdžių atstovų konferencija, kurios irgi tikslas - kova ir kova su tuo mūsų visų, prezidento žodžiais, "numerio pirmo priešu", žinoma, infliacija.

Dabar tik tenka laukti rezultatų, ir, žinoma, visa Amerika jų laukia. Tuo tarpu toji infliacija tebesiautėja visu pajėgumu. Nėra tos dienos, kad ypač maisto kainos nepakiltų. Daugelio daiktų kaina per pastaruosius kelius mėnesius beveik pasidvigubino. Apie uždėjimą ant jų kokios nors kontrolės mūsų prezidentas nenori nė sapnuoti. Monopolijoms didžiausia jėviapūtė.

Senų laikų Inteligento svajonės

Sunku gyventi žmogui ant svieto,
Sunku surasti valdišką vietą.
Slaptas kaip grybas
Lankau valdybas,
Visur atsako — nėra tarnybos.

Pabalgiau teisę ir mediciną,
Ką reiks daryti — paibelis žino.
Siam krizės laikas
Mokslo nereikia,
Nes, ir su mokslais nėra kas veikti.

Jeigu tau tektų vėl žemę arti,
Geriau jau eiti ir pasikarti:
Imčiau špagatą,
Lai žmonės mato,—
Vargas prispaudė ir advokatą.

Rytoj žygiuosiu pas referentą,
Tarsi: paguoski inteligentą,
Ant šio parketo
Duoki man vietą,
O ne — su terba eisiu per svietą.

Pagaliam eisiu pas kokį vadą,
Tegu išgelbės mane nuo bado:
Vekselių krūva,
Talentas žuva,
Pasigallėki vargšo, Lietuval
1933.VII.13

Teofilis Tilvytis

Kas ką rašo ir sako

Garbingų pastangų
sukaktis

Tik dabar mus pasiekė draugų argentiniečių laikraštis "Vaga" už gegužės 16 dieną. Jame redakcija pažymi, kad "Vaga" švenčia 13-ąją metinę savo gyvavimo sukaktį. Ji, tarp kitko, pabrėžia:

"Šiandien prisimenant šią reikšmingą datą, kurioje gimė laikraštis, galima pasidžiaugti, kad nežūrint didelių, daugiaupusių sunkumų, laikraštis susilaukė 13-ųjų gyvavimo metų.

Pažymint "Vagos" gimimo sukaktį, su didele pagarba reikia prisiminti ir tuos, kurie stovėjo prie "Vagos" gimimo lopšio, tai - Jona Baltušniką, Balį Šnioką, Julij Ilgūną ir kitus, kurių jau nebėra gyvųjų tarpe. Amžina šlovė jiems.

Argentinos lietuvių kolonijos pažangioji visuomenė gali pagrįstai didžiulotis, kad pajėgė įkurti ir išlaikyti pažangų laikraštį, kuris giliai įleido šaknis į jo skaitytojų samonę. Stovi and tvirtų, nepajudinamų tiesos skleidimo pamatų. Ir todėl jam priklauso daug žadanti ateitis.

Istorija nepamirš vardų tų, kurie nors patys buvę mažai raštingi, bet giliai supratę tiesos žodžio reikšmę, dėjo pastangas paskleisti tą tiesą lietuvių išeivijos tarpe.

Lietuviai, buržuazijos valdymo laikais, vargo vejami išsiblaškę plačiajame pasaulyje, nepamiršo ir niekad nepamirš savo Tėvynės Lietuvos. Jie nepaprastai domisi šiu dienų Lietuvos gyvenimu. Ir laikraštis "Vaga" neša teisingas žinias apie tai, kaip šiandien visapusiškai suklestėjo mūsų Lietuva, kai liaudis tapo jos šeimininke.

Sukakties proga "Vagos" redakcija karštai sveikina laikraščio skaitytojus, rėmėjus bei platintojus Argentinoje, taip pat mūsų brolius JAV pažangiuosius lietuvius, kurie ne kartą, stipriai finansiniai parėmė "Vagą".

Didžiojoji Tarybų Lietuvos
artistais

"Argentinos Lietuvių Balse" (rugp. 29 d.) straipsnyje "Kas tie Zigmas Černiauskas ir Vita Gineikaite" skaitome:

"Jau greitai baigsis pora mėnesių užsitęsusi Maskvos Cirko gastrolės Buenos Aires mieste, viename iš didžiausių Pietų Amerikoje Sporto stadionų Luna Parke. Ši kartą lietuviai turi dideli malonumą, tarp daugelio įvairių tautų, tikrai gerų artistų, matyti ir kauniečius nuostabius ekilibristus Zigmą Černiauską ir jo žmoną Vitą Gineikaite. Praeitame ALB num. klaidingai buvo pažymėta: Dineikaite.

Pora kartų teko trumpai, po programos, pamatyti pasveikinti, tą ne paprastą porą pasaulinio garso artistų, kurie taip darniai atlieka lygsvaros (ekilibristinius) numerius, kad sunku įtikėti, kad tai žmogui yra galima pasiekti.

Su artistais Zigmą ir Vitą Gineikaite Černiauskais čia Buenos Aires buvo susitikęs ir pas mus viešintis kaunietis aktorius Vladas Žirgulis ir keliolika jaunuolių, kurie žavėjosi jų atliekama programa, sužinoję kad jie lietuviai, su jais pasistengė pasimatyti ir juos pasveikinti".

Reikia tikėtis ir daugiau
tokių "nelaimių"

Martyno Gudelio pamokėninkas P. Štravinskas, apsi-
verkęs, kad ir Naujoji Zelandija pripažino Tarybų Lietuvą, pataria savo kolegomis tikėtis dar daugiau tokių "nelaimių", tai yra, kad ir dau-

giau kapitalistinių kraštų pripažins Lietuvos išjūgimą į Tarybų Sąjungos tautų šeimą. Girdi:

"Nenustebtume, išgirdę, kad taip žemai kritus šių dienų tarptautinės bendruomenės moralei, tokį mūsų tautos ir valstybės išdavimą bus padariusios dar ir kai kurios kitos valstybės, ypač iš tų mūsų VLIKo proteste (Australijai) išgirtųjų Britų "Commonwealth'o" narių, jo tautų..."

Pasizymėjęs lietuvis
mokslininkas

Clevelando smetonininkų "Dirvoje" (rugp. 30 d.) straipsnyje "Dr. Antanas Butkus Europoje darys mokslinius pranešimus", rašoma:

"Clevelando Klinikos yra viena žinomiausių ligoninių ne tik JAV-se, bet ir vakarų pasaulyje..."

Dr. Ant. Butkus jau virš 10 metų vadovauja lipidų tyrimų laboratorijai ir konsultuoja Klinikai kraujo baltyminių riebalų matavimo metoduose bei jų interpretavime.

Jis yra parašęs virš 30 mokslinių darbų, atspausdintų įvairiuose tarptautiniuose mokslo žurnaluose. Drauge su kitais savo bendradarbiais atherosclerozės srityje yra apdovanotas aukso medaliu už pavyzdinę studiją riebalinių baltymų matavimo technikoje. Premiją paskyrė Amerikos Patologų sąjunga Bostono konferencijos metu.

S. m. rugsėjo pradžioje Tarptautinėje Riebalų Tyrimo konferencijoje Milane dr. Antanas Butkus skaitys du pranešimus apie savo tyrimo darbų rezultatus ir tuoj po to vyks į Eshpino, Portugaliją, kur dalyvaus NATO organizuojamose diskusijose membranos struktūros ir jos fiziologijos srityje dirbančių mokslininkų tarpe.

Jis labai laukiamas
svečias ir Chicagoje

Jau pranešta, kad spalio 8 dieną Amerikoje lankysis Lenkijos liaudies vadas Edward Gierk. Apie tai labai entuziastiškai kalba mūsų Chicago's draugų laikraštis "Vilnis". Rugp. 31 d. savo vedamajame "Amerikon atvyks nepaprastas svečias", laikraščio redakcija sako:

"Lenkija yra socialistinė šalis. Santykių su ja gerinimas yra įnašas gerinimui santykių ir su kitomis socialistinėmis šalimis, su visu socialistiniu pasauliu. Amerikos geri santykiai su socialistiniu pasauliu yra garantija pasaulinei taikai. Todėl tautai ir kauniečiams nuostabius ekilibristus Zigmą Černiauską ir jo žmoną Vitą Gineikaite. Praeitame ALB num. klaidingai buvo pažymėta: Dineikaite.

Pora kartų teko trumpai, po programos, pamatyti pasveikinti, tą ne paprastą porą pasaulinio garso artistų, kurie taip darniai atlieka lygsvaros (ekilibristinius) numerius, kad sunku įtikėti, kad tai žmogui yra galima pasiekti.

Su artistais Zigmą ir Vitą Gineikaite Černiauskais čia Buenos Aires buvo susitikęs ir pas mus viešintis kaunietis aktorius Vladas Žirgulis ir keliolika jaunuolių, kurie žavėjosi jų atliekama programa, sužinoję kad jie lietuviai, su jais pasistengė pasimatyti ir juos pasveikinti".

Vargšas nebesuranta
Vatikano

Pabėgėlių laikraštyje "N. Lietuva" (rugp. 21 d.) J. Kelmas klausia:

"T. Žiburiuose" nr. 32, 8. VIII. 1974 rašoma: "Asmuo, kuris rūpinosi tikinčiaisiais Lietuvoje pastaraisiais metais Vatikane, buvo prel. Montalvo. . . Į jo vietą ateina

Visas pasaulis ant darbininko pečių

TARYBINIO ŽURNALO
PREMIJA K. KAROSIENEI

Pažangi JAV visuomenės veikėja, įžymi tarptautinio moterų judėjimo veikėja, kovotoja už taiką Ksaveria Karosienė aktyvi ir spaudos bendradarbė. Jos publicistinius straipsnius dažnai skaitome Tarybų Lietuvos, bei pažangioje Jungtinių Amerikos Valstijų spaudoje.

TSRS Kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijos anglų kalba leidžiamas žurnalas "Soviet woman" ("Tarybinė moteris") praėjusiais metais paskelbė rašinių konkursą tema "Brangus mano žmogus". Iš įvairiausių pasaulio šalių moterys siuntė redakcijai laiškus, kuriuose pasakojo apie svarbiausią žmogų savo gyvenime, padariusį joms didžiausią įtaką, labiausiai jas sužavėjusį, kuriuo jos didžiuojasi. Šio konkurso viena nugalėtoja - Ksaveria Karosienė. Premija jai atiteko už rašinį "Lygybės simbolis", kuris išspausdintas šių metų žurnalo "Soviet woman" ketvirtajame numeryje.

Jame autorė pasakoja apie sunkią savo, darbininkės, dailią, siekimą mokslo, kelių į šviesą, kai ji, trylikametė paauglė, atėjo į nedidelę Vermonto baldų fabriką, kur patyrė pirmąją moterų nelybės skriaudą, su kuria kasdien tenka susidurti didelėse gamyklose bei fabrikuose amerikietėms moterims ir šiandien. Amerikietės moterys už tą patį darbą su vyrais gauna mažesnę atlyginimą, jas slepia ne tik materialinė, bet ir moralinė nelygybė, o ant jų pečių dar gulina namų ruošą, vaikų auklėjimą.

Ksaveria Karosienė prisimena savo kelionės į Tarybų Sąjungą, pasakojama apie susitikimus su tarybinėmis moterimis.

Jaunas ir energingas indietis prel. Dias. . . Apie Lietuvą prel. Dias pasirūpęs kuo daugiau sužinoti".

Koks kurjotas?! Dvasiškis, kuris mažai nežino apie Lietuvos katalikus, tvarkys jos reikalus?

Pirmiau Vatikane lietuvių atstovaudavo lenkai, dabar jau aziatai! . . Kodėl?"

rimis, kurios nežino, nepatyrė moterų diskriminavimo problemos. Neišdildoma išpūdi Ksaveria Karosienė paliko Tarybų Sąjungos Didvyrė, pirmoji pasaulyje moteris kosmonautė Valentina Tereškova. Ji šiltai pasakoja apie susitikimą su ja. "Valentina Tereškova, - pabrėžia rašinio autorė, - man brangi ne tik kaip didvyrė, bet ji man moterų lygybės simbolis. Jos asmenyje matau ryškų moters svajonių išsipildymo pavyzdį".

"Tiesos" inf.

Ks. Karosienė

Nėra to blogo, kas
neišeitų į gerą

Harrogate mieste (Anglijoje) pilietis Frank Bowers išvyko su šeima atostogų ir sugrįžęs namo atrado, kad kas tai išgėrė du butelius "whiskey" ir vieną butelį "gin".

Mainais, paslaptinis įsi-veržėlis paliko 4 aliejinus piešinius ir aštuonis, didelio formato kūrinius freskinės tapybos. Priedui, vieną W. Disney šaržą miegamajame kambaryje, vieną didelę abstraktinį piešinį valgomojame kambaryje, dvi nuogybes tualetiniam kambaryje ir "Superman" lekiant erdvėje kitame miegamajame kambaryje.

"Aš nežinau, kas tuos visus piešinius atliko", sako Fr. Bowers, sugrįžęs iš atostogų, "bet tas anonyminis dailininkas atliko tikrai fantastinį darbą. Aš tuos piešinius paliksiu, kur jie yra. Mano vaikai net neleidžia man ištrinti nuogas figuras tualetiniame kambaryje".

Anot patarlės: "Nėra to blogo, kas neišeitų į gerą".

H. F.

LAIŠKAI

Vilnius, 1974.VIII.27

Mielas drauge Antanai!

Vėl esu kelionės išvakarėse. Šį kartą važiuosiu ryt į Leningradą dalyvauti eilinėse Baltijos šalių taikos dienos. Man teko tokiose dienose dalyvauti 1971 m. Danijos sostinėje Kopenhagoje ir 1972 m. Vakarų Vokietijos uostamiestyje - Kilyje. Manau sutiksiu nemažai pažįstamų iš anų dienų dalyvių, nes suvažiuoja paprastai Baltijos baseino taikos šalininkų organizacijų aktyvistai.

Baltijos taikos dienos nuo Tarybų Lietuvos dalyvaus Lietuvos taikos gynimo komiteto pirmininko pavaduotojas Gediminas Žaliukas, to komiteto sekretorė Loreta Pokerytė, kompozitorius Eduardas Balsys, darbininkas, Socialistinio Darbo Didvyris Boleslovas Mito, Vilniaus universiteto teisės fakulteto dekanas Pranas Kūrys ir dar mano asmuo, atstovaujantis rašytojus.

Numatoma, kad Baltijos taikos dienos Leningrade tęsis ligi rugsėjo 2 dienos.

Dabar pas mus gražios dienos, saulėtos. Siemet derlius grūdinių buvo labai geras, bet, deja, lietinga vasara sugadino, javai sukrito, vėlai prinoko, o vietomis prie žemės priglundę pradėjo dygti.

Zodžiu, gamta pridarė daug nuostolių. Tačiau pašaro žemdirbiai suspėjo prigaminėti pakankamai dėka tam, kad žemė buvo melioruota. Mūsų respublika gauna didelių kiekių grūdų iš broliškų respublikų ir duonai ir pašarams, tad šių nuostolių ir nepajausime.

Sia proga siunčiame abu su Genovaitė labas dienas ir visiems laisviečiams.

Justas Paleckis

Gerb. drg. Redaktoriau,

mieli laisviečiai!

Rašau tik ką sugrįžęs iš kelionės po senuosius Rusijos miestus Pskovą, Vangardą prie Ilmenio ežero ir Pečiorą. Išpūdiu daug, tuo labiau, kad tie miestai savo metu buvo didelėje Lietuvos įtakoj. Kitaip sakant, važiuoju protėvių keliais. Kur jų nebūta nusidangant. Nepaprastą išpūdi paliko Pečioros vie-nuolynas iš XVI amžiaus Spalvų žaismas, bokštų bokštelių gausybė labai primena Puškino pasakų fantaziją.

Vienuolynas veikiantis, bet į vidų moterų su kelnėmis neįsileidžia. Jei nori įeiti, turi užsidėti sijoną.

Miestai karo metu, atsidūrę fašistų okupuotoje zonoje, buvo labai nukentėję, daug muziejinių vertybių pagrobta. Vangarde po jo išdavimmo buvo likę tik apie 40 sveikų pastatų. Dabar jau jie atsistatę, o muziejai, cerkvės vėl atvėrė duris lankytojams. Rašyti apie tai galima labai daug.

Orai pas mus pasitaisė, todėl nuimti derlių. Kolkiečiams talkininkauja ir istaigos. Nuor rugsėjo 5 dienos išijungė ir moksleiviai. Na, o kaip seksis, kokios nuotikos kur, apie tai sužinosite sekančiamieji reportaže iš Prienų rajono, kur talkininkauja Kapsuko Pedagoginė Mokykla.

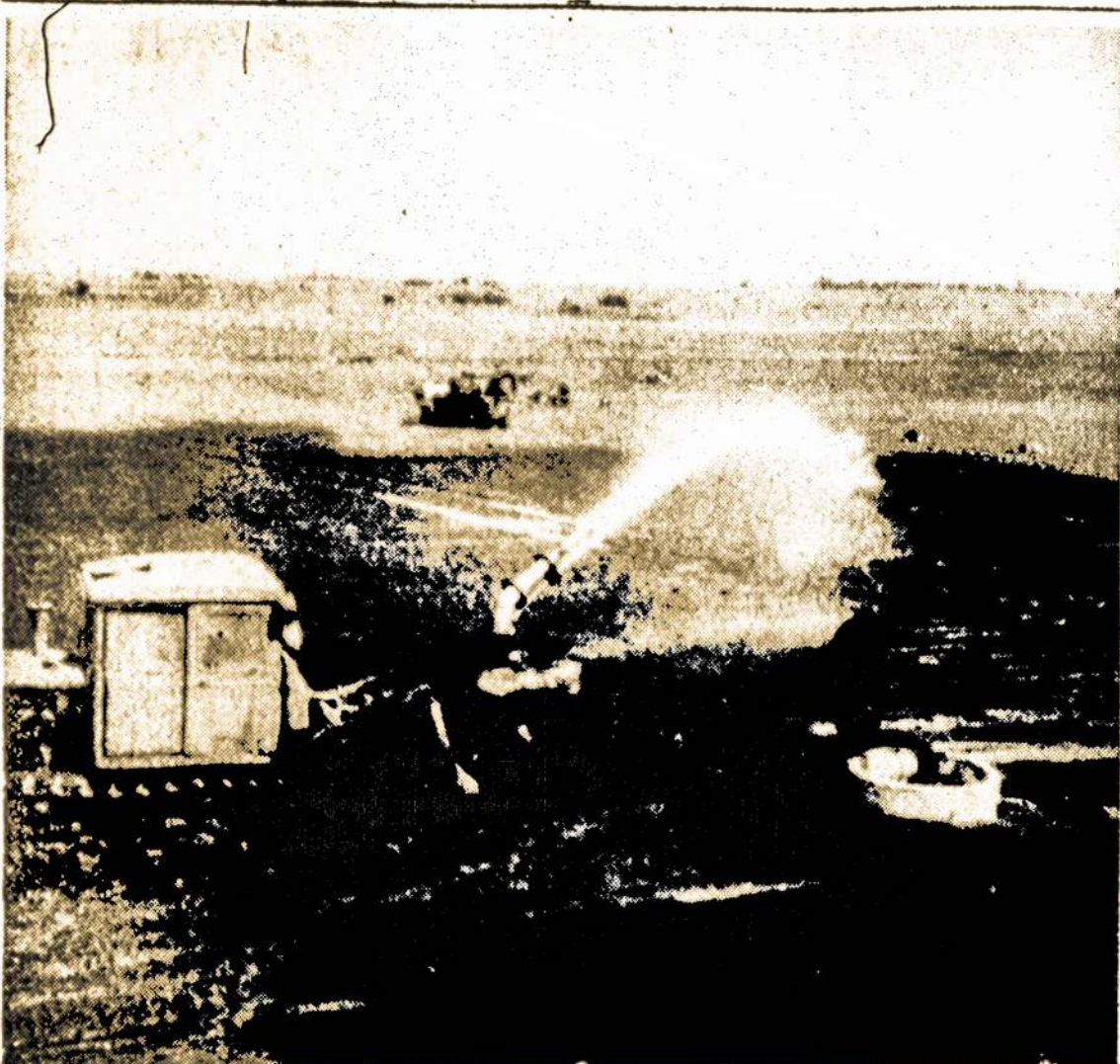
Sirdingiausi linkėjimai!

Jūsų

V. Gulmanai

PRAŠO 22 MILIJONŲ
DOLERIŲ IŠVIETINTIEMS

United Nations, N. Y. - Jungtinių Tautų sekretorius Waldheim prašo visus organizacijos narius tuojau sudėti \$22,000,000 šelpimui Kipro saloje išvietintų skurdę skęstančių žmonių. Jų esą daugiau negu 100,000.

Kauno rajono Batniavos tarybiniai ukyje laistomi darvų sklypai.
M. Oga'aus nuotr.

Tarybų Lietuvos išvadavimo 30-mečiui

ILGAS PERGALĖS KELIAS I LIETUVĄ

A. AUGUS

Priešo bombų ir sviedinių drebinama Lietuvos žemė 1941 m. birželio 22 d. rytą išgirdo: karas, karas! O per Lietuvą jau veržėsi hitlerininkų armijos, klastingai peržengusios tarybinę sieną. Karo audrai siaučiant nemaža Lietuvos sūnų ir dukterų atsidūrė tolimose rusų žemėse ir kitose respublikose. Daugelis jų veržėsi į kovą, siekė grįžti kariais į gimtąjį kraštą.

Prie rusų upės Volgos Balačnoje, baigiantis 1941 metams, buvo pradėta formuoti šešioliktoji lietuviškoji šaulių divizija. Sužinoję apie tai, visą žiemą čia skubėjo į Tarybų Sąjungos gilumą pasitraukę lietuviai. 1942 m. gegužės mėn. divizijoje jau buvo 12,398 kariai ir karininkai. Divizija buvo apmokyta, apginkluota, o gruodžio mėnesį įjungta į veikiančiąją armiją. Apie 350 km ji žygio tvarka, spiginant šalčiui, kuris pasiekdavo kartais 40°C, traukė į frontą, o vasario pabaigoje jau dalyvavo pirmosiose kautynėse.

O kitos kautynės, jau vienos didžiausios praeito karo istorijoje, prasidėjo 1943 m. liepos 5 d. prie Oriolo. Kautynių išvakarėse vokiečių kareiviams buvo paskaitytas Hitlerio įsakymas pulti: "Galingas smūgis, kuris bus suduotas Tarybinei Armijai, turi sukursti ją iš pagrindų. Nuo šiandien jūs tampate stambių puolamųjų mūšių dalyviai, kurių baigtis gali išspręsti karo likimą".

Milijoninės armijos stovėjo viena priešais kitą. Šioje milžiniškoje žmūnyje, karo masėse masėje tarybinio fronto ruoželiu gynė ir Lietuviškoji divizija.

Dvidešimt dienų trukusio puolimo metu divizija kaudamasi nuėjo 120 km. Ji išvadavo 60 gyvenviečių, sunaikino daugiau kaip 10,000 priešų kareivių ir karininkų. Vėliau divizijos kariai rašė apie kautynes: "Liepos mėnesio kautynėse mūsų kovotojai, savo garbingų protėvių, Durbės ir Saulės, Pilėnų ir Zalgerio didvyrių įkvėpti, kovėsi su tikrais lietuvišku atkaklumu. Kariai drąsiai žiūrėjo mirčiai į akis, išplėsdami pergalę iš priešų rankų. Tūkstančiai mūsų ir sviedinių kritę ir mūsų pozicijas, šimtai priešų lėktuvų jas bombardavo, bet Raudonosios Armijos lietuviškųjų dainių kariai atsilaukė".

O dar mūšio įkarštyje šešioliktoji lietuviškoji divizija gavo aukštesnės vadovybės telegramą, kurioje sakoma: "Ačiū Jums, kovos draugai, už ištvėrę, geležinį atkaklumą ir garbingą atliktą kario pareigą tėvynei. Keturių dienų Jūs atlaikėte siautulingą šarvuotą fašistų ka-

Pekinas. - Gandai tebeina, kad Kinijos premjeras Chou En-lai, 76 metų amžiaus, randasi ant mirties patalo.

Radijas Lietuvoje—nuolatinis gyventojų palydovas

VYT. ALSEIKA,
mūsų bendradarbis Vilniuje

Radijas paplitęs visame pasaulyje. Tos puikios ryšių, švietimo, auklėjimo, informacijos ar pramogų priemonės paplitimas ypatingai ryškus Tarybų Sąjungoje, gi Lietuvoje jis - ypatingas. Toji pažanga tegali būti palyginta su televizija, tik tas skirtumas, kad TV Lietuvoje - jos pirmasis telecentras - pradėjo veikti 1957 m., o radijo, kaip ir kitur pasaulyje, Lietuvos gyventojai pradėjo klausytis nuo 1926 m. TV plito milžino žingsniais, tuo tarpu radijo klausymo paplitimas Lietuvoje bent 20 metų, iki pokario dienų, buvo aiškiai ribotas. Tačiau vėliau radijas plito smarkiai ir dabar jau pasiekė pasigėrėtino lygio.

Sakydavo: radijas menkas dalykas, ar verta jį plėsti...

1926 metais Lietuvos gyventojai pirmą kartą išgirdo, eterio bangomis, žmogaus balsą ir muzikos garsus. Dar ne vienas prisimena anuometinio "radio dėsės" - Petro Babicko balsą ir jo žodžius: "Aljo, aljo, čia kalba Kaunas". Vis dėlto, nors kauniečiai ir kiti mielai klausėsi radijo, bet jo siūstuvai buvo labai silpnas - vos trys kilovatai. Buržuazinės Lietuvos vyriausybės mažai rūpinosi radijo paplitimu, matyt, neįvertino jo reikšmės, nes 1938 metais anuometinėje Lietuvoje tebuvo du radijo siūstuvai bendro 20 kilovatų galinumo. 12 metų ir kokia menka pažanga!

Man pačiam 1937-38 m. tekdavo per Kauno radiją kasdien skaityti "laikraščių santraukas" (press reviews) ir gerai prisimenu: visas Lietuvos radijofonas, jo studija Daukanto gatvėje buvo nedideliame namuke, kur nuolat dirbo gal apie 20 žmonių. Tiesa, 1939 m. pabaigoje lietuviška radijo programa sklidinė iš Vilniaus, bet ir ji, dėl lenkų viešpatavimo metu taip pat menko dėmesio, pasiekdavo nedaug gyventojų. O karui artėjant prie pabaigos, visos radijo stotys Lietuvoje smarkiai nukentėjo nuo karo veiksmų. Atrodė, kad radijo balsas nutils ilgesniam laikui...

Atėjo 1945 metai ir - stambūs žingsniai pirmyn

Vos pasibaigė karas, Vilniaus ir kiti miestai dar gydėsi nuo skaudžių žaizdų, valėsi nuo griuvėsių, o štai netrukus radijo balsas pasigirdo iš Vilniaus ir iš Kauno. Jei prieškariniais metais Kaunas buvo lietuviškos radiofonijos kuklus centras, tai pokary Vilniuje sukurta svarbus, centrinis ne tik radijo, bet ir TV židinys. Žymiai sustiprintas radijo stočių galingumas ir šiuo metu jau nėra Lietuvos kampo, kuriame nebūtų girdimas radijas.

Valstybiniame Televizijos ir Radijo Komitete pasiteiravus apie radijo paplitimą Lietuvoje, štai kas buvo pasakyta: radijo imtuvų (aparatus) skaičius dabar gali siekti daugiau vieno milijono - i tą skaičių įeina ir tranzistoriniai aparatai. O vadinamųjų radijo taškų (galimybių išgirsti radiją per garsiakalbius) yra 215,414. Taigi praktiškai kiekvienas Lietuvos gyventojas klausosi radijo. Ir tai nepaprasta pažanga su prieškariniais laikais palyginus (štai, 1940 m. Lietuvoje buvo 87,000 radijo abonentų, taigi turėjusių radijo priimtuvus).

Dabar iš Vilniaus spinduliuojamos net trys radijo programos kasdien. Per vieną parą perduodama 32 su puse valandos ilgumo programa,

net apie penkis kartus daugiau kaip prieškariniais metais.

Ultratrumpos bangos ir stereo

Paskutiniu laiku šalyje ir užsienyje vis plačiau naudojamos ultratrumpos bangos. Programos ne tik tobulesnės, bet galima organizuoti ir stereo programas. Tomis ultratrumpomis bangomis dabar po dvi programas transliuoja Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Anykščių radijo stotys, o Vilniuje šių bangų diapazonu duodamos trys programos. Vilniuje nuo šių metų pradžios jau perduodama stereofoninė laida ir ji trunka kelias valandas. O vidutinės radijo bangos? Jos toliau naudojamos ir vis plečiamas tomis bangomis dirbančių radijo siūstuvų tinklas.

23 diktoriai kalba per radiją

Ne tik TV, bet ir radijas nekantariai laukia, kada bus Vilniaus Karoliniškių rajone pastatytas 325 metrų bokštas. Šios aukštosios mokyklos kasmet vidutiniškai išleidžia po 590 gydytojų. Gydytojų ruošimas Lietuvoje yra profiluotais, tai yra ruošiami 4 pagrindinių profilių gydytojai: bendrojo gydymo profilio, pediatrijos, sanitarijos ir stomatologijos, o tų profilių gydytojai vėliau, internaturoje ar kursuose, paruošiami siauresnio pobūdžio specialistais.

Medicinos mokslas aukštosiose mokyklose yra nemokamas ir jose mokyti gali kiekvienas baigęs vidurinę bendrojo lavinimo arba vidurinę specialiąją mokyklą (technikumą ir pan.).

Ruoštinų specialistų skaičių aukštosiose ir specialiosiose vidurinėse mokyklose nustato liaudies ūkio vystymo, tame tarpe ir sveikatos apsaugos, perspektyviniai planai. Pageidaujančių įsigyti gydytojo specialybę pas mus yra žymiai daugiau negu kad jų reikia sveikatos apsaugos įstaigoms. Studijuoti mediciną priimami geriausiai išlaikę stojamuosius egzaminus. Daugiau 70 procentų studentų-mėdikų valstybė moka stipendijas. Jos skiriamos pirmaisiai labai gerai ir gerai besimokantiems studentams. Didelė dalis studentų, atvykusiųjų mokyti iš kitų miestų bei kaimų, apgyvendinami studentų bendrabučiuose.

Bendrojo gydymo profilio, pediatrijos ir sanitarijos profilio studentai aukštojoje medicinos mokykloje mokomi 6 metus, o stomatologijos - 5 metus.

Studijų metu būsimieji gydytojai klausia profesorių ir docentų paskaitas, dirba laboratorijose, mokomuosiuose kabinetuose, klinikose, praeina gamybinių praktiką ligoninėse, sanatorijose-epidemiologijos stotyse ir kitur.

Baigę trečią, ketvirtą, penktą kursą studentai siunčiami gamybinės praktikos į sveikatos apsaugos įstaigas, kur jie dirba atitinkamai viduriniojo medicinos personalo, gydytojų padėjėjų, gydytojų darbu.

Žinių apie įvykius Lietuvoje, šalyje, visame pasaulyje - jos lydi radijo klausytoja nuo 5 val. ryto, kartojamos maždaug kas dvi valandos, o jei pridursime dienos reportažus, tai per vieną dieną tų

Respublikos sostinės Parodų rūmuose atidaryta Vilniaus dailės instituto studentų darbų paroda.
NUOTRAUKOJE: vienoje ekspozicijos salėje.

A. PALIONIO nuotrauka

Gydytojų ruošimas Lietuvoje

[Iš Lietuvos TSR Sveikatos apsaugos ministro pavaduotojo M. Žaikausko pasakojimo]

Tarybų Lietuvoje gydytojai ruošiami Kauno valstybiniame medicinos institute ir Vilniaus Valstybinio Universiteto Medicinos fakultete. Šios aukštosios mokyklos kasmet vidutiniškai išleidžia po 590 gydytojų. Gydytojų ruošimas Lietuvoje yra profiluotais, tai yra ruošiami 4 pagrindinių profilių gydytojai: bendrojo gydymo profilio, pediatrijos, sanitarijos ir stomatologijos, o tų profilių gydytojai vėliau, internaturoje ar kursuose, paruošiami siauresnio pobūdžio specialistais.

Medicinos mokslas aukštosiose mokyklose yra nemokamas ir jose mokyti gali kiekvienas baigęs vidurinę bendrojo lavinimo arba vidurinę specialiąją mokyklą (technikumą ir pan.).

Ruoštinų specialistų skaičių aukštosiose ir specialiosiose vidurinėse mokyklose nustato liaudies ūkio vystymo, tame tarpe ir sveikatos apsaugos, perspektyviniai planai. Pageidaujančių įsigyti gydytojo specialybę pas mus yra žymiai daugiau negu kad jų reikia sveikatos apsaugos įstaigoms. Studijuoti mediciną priimami geriausiai išlaikę stojamuosius egzaminus. Daugiau 70 procentų studentų-mėdikų valstybė moka stipendijas. Jos skiriamos pirmaisiai labai gerai ir gerai besimokantiems studentams. Didelė dalis studentų, atvykusiųjų mokyti iš kitų miestų bei kaimų, apgyvendinami studentų bendrabučiuose.

Bendrojo gydymo profilio, pediatrijos ir sanitarijos profilio studentai aukštojoje medicinos mokykloje mokomi 6 metus, o stomatologijos - 5 metus.

Studijų metu būsimieji gydytojai klausia profesorių ir docentų paskaitas, dirba laboratorijose, mokomuosiuose kabinetuose, klinikose, praeina gamybinių praktiką ligoninėse, sanatorijose-epidemiologijos stotyse ir kitur.

Baigę trečią, ketvirtą, penktą kursą studentai siunčiami gamybinės praktikos į sveikatos apsaugos įstaigas, kur jie dirba atitinkamai viduriniojo medicinos personalo, gydytojų padėjėjų, gydytojų darbu.

Žinių apie įvykius Lietuvoje, šalyje, visame pasaulyje - jos lydi radijo klausytoja nuo 5 val. ryto, kartojamos maždaug kas dvi valandos, o jei pridursime dienos reportažus, tai per vieną dieną tų

bulinimosi institutai bei fakultetai, o mokymasis juose nemokamas. Valstybė tuo metu palieka jam jo darbo vietą, moka pilną atlyginimą ir kelionės išlaidas. Apart to, besitobulinantiems gydytojams mokama tam tikro dydžio stipendija, sudaranti iki 40% jo gaunamo atlyginimo.

Tarybų Lietuvos gydytojai kelia savo kvalifikaciją Vilniaus Valstybinio universiteto gydytojų tobulinimosi fakultete, centriname Maskvos gydytojų tobulinimosi institute, Leningrado, Kijevo, Charkovo, Minsko ir kituose to profilio institutuose.

Gydytojų ruošimas ir jų tobulinimas yra gan plati bei sudėtinga problema; tad aš tepaliečiau tik pagrindinius to reikalo klausimus.

Dainuoja Birutė Almonaitytė

Vilnius. Tai autorinė Lietuvos TSR Akademinių operos ir baletų teatro solistės plokštelė. Vienoje jos pusėje D. Pergolezio, A. Dvoržako, J. Bramso, Z. Masne, S. Barberio kūriniai, kitoje harmonizuotos ir originalios lietuvių kompozitorių dainos: J. Indros "Saulė leidžias", B. Dvariono "Gintarai", "Silagėlė", V. Jurgučio "Verpėja", "Gėlė" ir kt. Akomponuoja G. Ručytė (fortepijonas).

Naujas spektaklis

Kretinga. Kultūros rūmų dramos kolektyvas atidavė žiūrovų teismui naują spektaklį - M. Sluckio "Svetimas aistas". Veikalą režisavo LTSR meno saviveiklos žymūnas E. Radžius. Vaidmenis atliko B. Venckūnaitė, J. Butkuvienė, O. Stanionytė, V. Litvinas, A. Žilkauskas ir kiti.

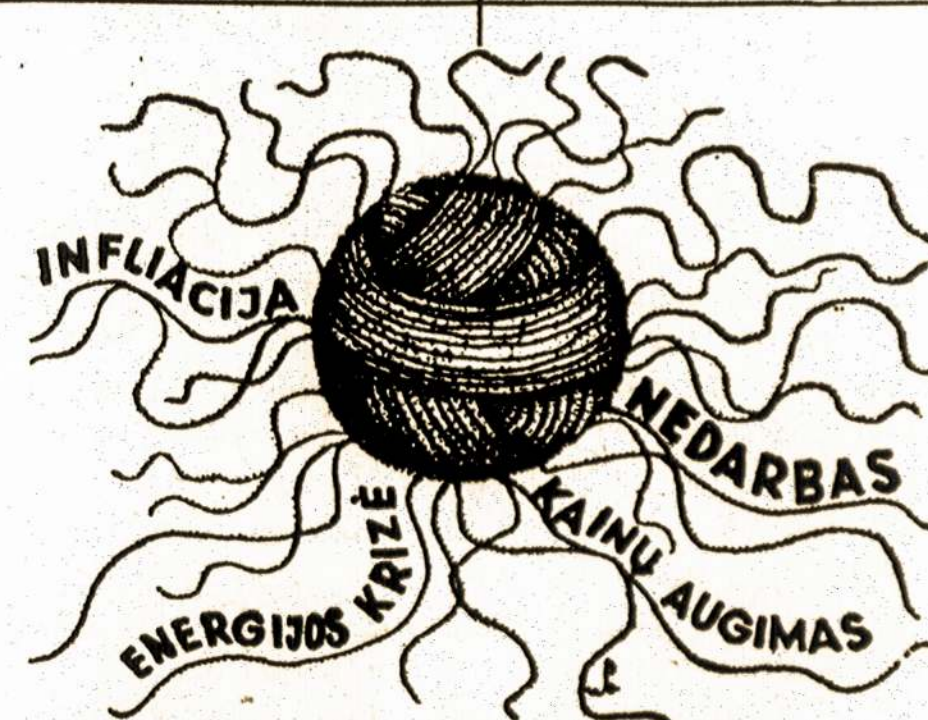
Catana, Sicily. - Rugsėjo 4 dieną vėl pradėjo veikti garsusis Etna vulkanas. Iš jo žiočių pradėjo veržtis ugnis ir dūmai.

Ir jis kaltinamas

HAILE SELASSIE

Addis Ababa. - Pirmą kartą Etiopijos istorijoje imperatorius Haile Selassie viešai spaudoje kaltinamas papildomu finansinių suktųjų. Kokio ten vieno didelio bravoro pinigų, kurie priklausė valstybei, jis sukta pasisavinęs ir sunaudojęs. Imperatorius jau 82 metų amžiaus.

Beviltiška kapitalistinėje santvarkoje išnarplioti tokį kamuolį

VIESNAGĖS DIENOMIS

DAINUOJAME TAS PAČIAS DAINAS

„Gimtojo krašto“ redakciją aplankė svečiai iš Jungtinių Amerikos Valstijų — Niujorko lietuvių „Aido“ choro dirigentas, lietuvių meno sąjungos sekretorė Mildred Stenslerienė ir „Aido“ choro solistas Viktoras Bekeris, viešėję Lietuvoje Kultūrinio ryšių su užsienio lietuviams komiteto kvietimu. Tautiečiai pasakojo apie savo viešnagę, pasidalijo jos įspūdžiais, perdavė Niujorko lietuvių sveikinimus.

Aukšta, grakšti ir kaip visada spinduliuojanti gera nuotaika Mildred Stenslerienė pasisakė viešint Lietuvoje jau ketvirtą kartą, jos gyvenimo draugas, taip pat, kaip ir ji, gimęs ir išaugęs Jungtinėse Valstijose, tėvų žemę aplankė pirmą kartą. Tačiau abu vienodai pilni naujų įspūdžių, skaudantis dar daugiau jų įsigyti. Komiteto darbuotojai, bičiuliai, pažįstami pasistengė, kad svečiai nenuobodžiautų.

— Visus tris kartus esu buvusi Lietuvoje su turistų grupe, — pasakoja viešnia. — Važiavau į dainų šventes, būdavau grupės vadove, tad daug kas taip ir likdavo nepamatyta. Šį kartą daugiau laiko turėjau meno galerijoms Vilniuje ir Kaune, o taip pat pasivažinėti po Lietuvą. Abu labai domėjomės muzikiniu lietuvių gyvenimu, o ši vasara ypač turtinga. Pabuvojome net dviejose dainų šventėse, kur

ir man, ir padirguoti. Labai gražu, kad visas kraštas mokosi ateinančių metų respublikinės dainų šventės programą. Buvo malonu mums išgirsti senas lietuvių dainas, o aš, kurių Amerikoje jau nebedainu, tik vaikystėje iš senelių esame girdėję. Sužavėjo kompozitoriaus Algimanto Bražinsko kantata „Brolių milžinų šaly“, girdėta Kauno dainų šventėje. Be galo puikūs žodžiai ir muzika, Norėčiau ją padainuoti Amerikoje, jeigu įveiksime. Bet mūsų chorai silpnėsi, ne visas dainas galime išdainuoti, o jūsų repertuaras sunkus, reikalingas profesionalaus pasirodymo.

— Ar taip nieko iš jo ir nesuradote sau tinkamo?

— O taip! — skuba prieštarauti viešnia. — Daug ką parsivešime, gavome natas, būtinai dainuosime. Bet mes ieškome daugiau lengvesnių, melodingų, atsižvelgdami į savo jėgas. Tuo tikslu tarėmės su chorvedžiais, perversime nemažą archyvą, peržiūrėsime Lietuvos liaudies meno rūmų leidinius, Konservatorijos lobyną. Buvome Kompozitorių sąjungoje, kompozitoriai padovanavo savo naujų dainų. Viską, kiek pakelsime, gabensime į namus.

Skaitytų jai gali pasirodyti keista, kodėl M. Stenslerienei reikia tiek daug vokalinės muzikos kūrinių.

nių. Tai todėl, kad, būdama lietuvių meno sąjungos veikėja, ji rūpinasi ne tik savo, bet ir visų sąjungos chorų repertuaru. Jų šiuo metu įvairiuose JAV miestuose yra visa dešimtis. Kuo dar viešnagės metu svečiai domėjosi?

— Buvo labai įdomu pamatyti, kaip jūsų jaunimas mokosi muzikos. Padarė labai didelį įspūdį, kad tiek daug jo čia pasisvečia muzikai. Amerikoje, man rodos, jaunuoliai daugiausia domisi sportu. Bet tai laikinas susidomėjimas. Jaunystė prabėga, ir nieko nelieka. O muzika išlieka visam gyvenimui — ir pačiam žmogui, ir kitiems.

Aplankėme daug muzikos inoklykų. Matėme naujus pastatus, klases, kalbėjomės su mokytojais, mokiniais. Pasitaikė toks gražus sutapimas, apžiūrint Čiurlionio meno mokyklą. Pakvietė dalyvauti egzaminuose. Jau nemažas, gražus berniukas skambino fortepijonu. Paskui mums pristatė jį. Kaip buvome sujaudinti, sužinoję, kad tai gero mūsų bičiulio, žuvusio pianisto Gydio Trinkūno sūnus. Nusileidę į vestibulį, radome laukiančią berniuko motiną. Nors liūdna, bet labai miela ir graži pažintis išliko visam laikui.

— O kaip atrodo Lietuva, viešint joje pirmą kartą? — kreipėmės į Viktorą Bekerį.

— O! Puikiai. Pamačiau, kodėl Amerikos lietuviai taip brangina lietuvių, taip ilgsti savo tėvynės. Gražus kraštas. Labai malonus žmonės. Man patiko, kad taip švaru gatvėse, ne popieriaus nematysit. Visai kitaip, negu pas mus, Amerikoje. Čia visos miestų švaros, tvarkingas, nėra kaip pas mus gruvėsių purvo.

Labai gražios dainos, muzika. Nors mes gimę Amerikoje, bet rasdavome bendrą kalbą su Lietuvos žmonėmis, dainuojame tas pačias dainas. Vakar dainavau solo su Mokslių akademijos choru. Net įrašė vežuosiu...

— Labai norėtume padėkoti Kultūrinio ryšių su užsienio lietuviams komitetui už tokią puikią progą — viską pamatyti, susipažinti. Esame tikri, kad jokia kita šalis taip gerai nesutinka savo tautiečių, — sako svečiai.

— Kiekvieną kartą, kai atvykstu į Vilnių, jis man vis brangesnis, — Mildred Stenslerienės žodžiai. — Rodos, jau čia mano namai. Dabar nebuvau tik ketverių metų, o kiek naujo radau. Kaip smarkiai viskas eina pirmyn. Džiaugiamės, pamačiusi restauruojamą senamiestį, nuostabių puikų naują Lazdynų rajoną tarp žalių pušelių, Sporto rūmus, Operos teatrą. Kiek daug vyriausybės rūpinasi, kad Lietuvos kultūra augtų ir klestėtų. Buvo malonu atnaujinti pažintį su senais pažįstamais, muzikais ir užmegzti naujus ryšius. Visiems sakome: „Ačiū“.

Kalbėjosi N. LOGMINIENĖ

TARYBŲ LIETUVOJE

Pažymėjo trisdešimtmetį

Kupiškis. Pažymėdami išvadavimo iš hitlerininkų okupacijos trisdešimtmetį, kupiškėnai su gilia pagarba prisimena rusus ir ukrainiečius, kazachus ir uzbekus — visų brolių tarybinių tautų senus, kurie, per švino lietuvių nešdami šiam Aukštaitijos kampeliui laisvę, amžiams liko ilsėtis Kupiškio žemėje. Mūsųose už Kupiškį ir jo apylinkes žuvo 915 tarybinių karių.

Kupiškio, Skapiškio, Simonų ir Subačiaus karių kapinėse stovi paminklai, čia niekad nenuvysta gėlės. Nesenai Kandrėnėlių kaime, „Žalgirio“ kolūkyje, iškilmingai, atidengtas paminklinis akmuo 16-osios Lietuviškosios diviziono artileristų, Tarybų Sąjungos Didvyriui Stasiui Reiovauskui. Vėmiečio diviziono vardu pavadinta viena iš gražiausių Kupiškio gatvių, pionierių draugovė Skapiškio vidurinėje mokykloje. Ši vasarą paminklinis akmuo iškilo Simonų kolūkyje, Butėnų kaime, tarybinių partizanų būrio vado Broniaus Gogelio žuvimo vietoje.

Senos imonės jaunystė

Klaipėda. Praėjusio amžiaus pabaigoje, 1899 m. liepos mėnesį, prie Klaipėdos, Danės pakrantėje, pradėjo veikti medžio apdirbimo įmonė.

Dabar Klaipėdos medienos medžiagų kombinatas gamina 12 rūšių produkciją ir per metus patiekia jos daugiau kaip už 11 milijonų rublių. Medžio drožlių plokštės, fanera ir kiti gaminiai siunčiami daugeliui šalies baldų įmonių, dalis produkcijos eksportuojama į socialistinės sandraugos šalis, taip pat į Angliją ir Olandiją.

Trijų seselių du broliai ir sesuo

Raseiniai. Prieš septynerius metus Kryžkalnio tarybinio ūkio karių melžėjos Onos Bublienės šeimoje gimė dvynukės, po penkerių metų — dar viena mergytė. O štai šį liepos mėnesį ūkio darbininkų šeima susilaukė dviejų sūnų ir dukros.

Trynukai sveiki. Gerai jaučiasi ir mama.

Auga avalynės gamyba sportininkams

Kaunas. Naujas erdvus „Inkaro“ kombinato sportinės avalynės ir latekso cehas seneniai nusidriekė beveik per visą buvusį Veršvų kaimą. Įrengimai čia sugaudė paskutinėmis birželio dienomis, bet iki metų galo dar tikimasi pagaminti 700 tūkstančių porų sportinės avalynės. Kai cehas ims dirbti visu pajėgumu, per metus jis patieks šios avalynės apie 4,500,000 porų.

Pažintis su muziku

Vilnius. Respublikinėje bibliotekoje surengta paroda, skirta TSRS liaudies artistui, visąsąjunginės ir respublikinės premijų laureatui Baliui Dvarionui. Knygos, natų rinkiniai, recenzijos, plokštelės plačiai pasakoja apie profesionalų B. Dvariono kelią, nušviečia jo kūrybos raidą. Čia pateikti muzikologų J. Gaudrimo, P. Šimkūno, I. Mikšytės pasakojimai apie kompozitorius.

Vasaros paroda

Klaipėda. Kas vasarą miestą dailininkai rengia parodas jūros tematika. Jūros šventės ir Žvejų dienos programa kultūros namuose atidaryta trečioji tradicinė vasaros paroda. Joje 21 uostamiesčio dailininkas eksponuoja tapybos, grafikos, skulptūros, taikomosios dailės kūrinius.

Taps rajono centru

Utena. Didžiulio trikotažo fabriko pastatymas labai pakeitė Uteną. Per pirmuosius penkiolika pokario metų miesto gyventojų skaičius padidėjo nuo 5 iki 7 tūkstančių, o per pastaruosius — nuo 7 iki 13 tūkstančių.

Dabar miestas turėtų dar labiau augti. Jau kitąmet Utenoje bus paleistas mėsos kombinatas, šiek tiek vėliau — didelė alaus darykla, pieninė. Baigiamas tiesti platus geležinkelis Utena — Svenčionėliai. Utena taps Rytų Aukštaitijos regiono centru.

Nauji rūmai

Molėtai. Alantos miestelio centre atvėrė duris modernūs apylinkės vykdomojo komiteto rūmai. Čia įsikūrė biblioteka, vidaus reikalų skyriaus apylinkės igaliotinis, ryšių skyrius.

Panašius Tarybų rūmus netrukus atiduos statybininkai Balninkų apylinkės žemdirbiams.

Grovės kilimo rodiklis

Raseiniai. Rajone beveik 17 tūkstančių gyventojų laiko pinigų taupomosios kasos. Jų santaupos siekia 25 milijonus rublių.

Bute suskamba telefonas...

Kelmė. Prieš kelias dienas daugelio kelmiečių butuose pirmą kartą suskamba telefonas. Kelmės automatinė telefonų stotis „prasipletė“ penkiais šimtais numeriais.

Rajone dabar yra 2,350 telefonų, pusė jų veikia kaimuose. Gyventojus aptarnauja dvidešimt septynios automatinės telefono stotys.

Daug keliaujama autobusais

Silutė. Kiekvieną rytą iš Silutės autotransporto įmonės išrieda 44 autobusai. Jie kursuoja 31 priemiestiniu, 2 miesto ir 9 tarp miestiniais reisais. Vienas šių autobusų grakštus ir ištaigingas pasiekia kitame Lietuvos pakraštyje esančius Biržus. Silutiškiai vairuotojai per pirmąjį šių metų pusmetį nuvežė 2 milijonus 670 tūkstančių keleivių.

Kilimų kūrėjai

Lentvaris. Gyvas ir vaizdingas Lentvario parkas. Čia daug retų medžių — raudonieji klevai, giliai karpytais lapais beržai ir liepos, itališkos pušys. Ramų ežero vandenį suvirpina grakščiosios gulbės. Aplinka tarsi specialiai sukurta meniškoms prigimtines žmonėms. Lentvario kilimų fabriko rūmų antro aukšto erdviame ir šviesiame kampiame kambaryje ir įsikūrę dailininkai, margu audimų raštų kūrėjai. Visus juos jungia vienas tikslas — kurti kilimus, meniškų ir dekoratyvių, kuklių ir sakingų, išlaikančių būdingą nacionalinei tekstilės liaudiškos fantazijos poetiškumą, spalvų harmoniją. Lietuviški kilimai gerai vertinami Tarybų Sąjungoje ir užsienyje.

Kaunas. Dar vieną specialų laidą paruošė valstybinio V. Kapsuko universiteto vakarinis fakultetas mieste prie Nemuno ir Neries santakos. Diplomai įteikti 190 kauliukų. Jų tarpe yra su pagyrimu aukštąjį mokslo baigus bibliotekininkas B. Kaluškevičius. Tai 1,000-sis absolventas fakultete nuo jo isikūrimo pradžios.

DIDŽIAUSIAS DEIMANTAS

Mirne (Jekutijos ATR) rastos 232 karatų svorio deimantas. Šis skaidrus, taisyklingos formos kristalas — didžiausias iš rastų Tarybų Sąjungoje. Iki šiol pirmąją pagal dydį vietą iš Mirne deimantų užėmė 105,98 karato svorio deimantas, rastas 1966 m., o jo pirmtakas buvo 51,46 karato deimantas, rastas 1963 m.

IVAIRIOS ŽINIOS

VEDAMAS PLATUS TYRINĖJIMAS APIE ROCKEFELLERIO TURTUS

Washingtonas. — Kalbama, kad apie 400 FBI agentų veda tyrinėjimą apie Rockefellerio turtus ir kitas jo kvalifikacijas būti šalies viceprezidentu. Spėjama, kad Rockefellerio privatiški turtai siekia daugiau kaip 75 milijonus dolerių. Tačiau jis mano, kad tie milijonai nereiškia taip vadinamą „interesų konfliktą“, jeigu jis užimtų viceprezidento postą.

Rockefelleris jau esąs suteikęs valdžiai pilnas informacijas apie savo turtus, bet jos nebus viešai skelbiamos, jeigu tam jis pasipriešins.

MOKSLININKŲ SVAJONĖ IR BANDYMAI

El Batan, Meksika. — Cionai mokslininkai ieško būdų išauginti tokį žemės ūkiui produktą, arba javą, kuris būtų atsparus sausras ir parazitams, bet būtų labai maistingas. Tai esanti jų didelė svajonė. Pav., ar galima sujungti kvietį, kukurūzą, žirnių avižą, rugi ir dar ką, ir išauginti vieną javą, kuris atstovautų visų jų geriasias, naudingasias savybes, atsilaukiant prieš sausras bei parazitus ir būtų aukštai derlingas?

Jei tai ir būtų galima pasiekti, aišku, tokio javo išvystymas paimtų daug, daug metų.

AMERIKOS DERLIŲ PRASTOS PERSPEKTYVOS

Washingtonas. — Agrikultūros sekretorius Earl Butz sako, kad šiemet numatomas Amerikoje žemės derlius gali blogai atsiliepti į teikiamą užsienio šalių pagalbos žemės ūkiui. Su tokiu pranešimu Mr. Butz vadovauja amerikinei delegacijai į Jungtinių Tautų šaukiamą pasaulinę maisto reikalais konferenciją, kuri įvyks lapkričio 5-16 dienomis Romoje. Tai bus nemaloni žinia šalis, kurios reikalingos tokios pagalbos iš Amerikos.

RONIA PREZIDENTIENĖ LINKSMA IR PATENKINTA

Washingtonas. — Prezidentienė Mrs. Betty Ford nenori nusileisti savo vyrui. Tik kelioms dienoms praėjus po jo konferencijos su spaudos bei televizijos ir radijo korespondentais, ji suruošė savo panašią konferenciją. Joje ji davė suprasti, kad ji bus aktyvi „Pirmoji leidė“. Ji nori, kad pasaulis girdėtų ką nors ir apie ją. Kalbama, Betty nori būti tokia „Pirmoji leidė“, kokia buvo, kaip atsimename, Eleonora Rooseveltienė.

Kaip ten bebūtų, šioje konferencijoje Mrs. Betty Ford pareiškė, kad ji yra savo likimu labai patenkinta ir linkima.

LABAI IŠSIGANDES KAPITALISTAS

Roma. — Bilijoninės Fiat Motor Kompanijos prezidentas Giovanni Agnelli reikalauja, kad Italijos Komunistų Partija nebūtų priimta į jokią koalicinę valdžią. Jis sako, kad įėję į valdžią, komunistai tuoj išvestų Italiją iš vakarinio pasaulio.

Tuo tarpu premjero Rumoro vadovaujamos Krikščionių Demokratų Partijos kairysis sparnas griežtai reikalauja pastovaus kooperavimo su Komunistų Partija. Taip pat Socialistų Partijos vadovas Pietro Nenni reikalauja sudaryti valdžią, kurioje vietos būtų ir Komunistų Partijos atstovybei.

GALITE NUSIPIRKTI VISĄ KOLEGIJĄ!

Grostaton, N. Y. Čia pardavimui ištstatyta visa Cortland Community kolegija. Dėl infliacijos, kolegija nebegalinti išsiversti. Savininkai už ją prašo „tiksliai“ \$14,200,000!

Montevideo. — Urugvajaus prezidentas Bordaberry sako, kad šalyje visokios politinės veiklos uždraudimas turės dar ilgai pasilikti. Jis, žinoma, yra diktatorius ir jį gali pasilaikyti tikrai užgnauždamas bet kokią opoziciją.

KALBĖJIMAS KAIP KLUBAS!

Herbert Kalmbach

Buvęs Nixono privatiškas advokatas

Tai vienas iš Watergate kriminalistų, nubaustas 18 mėnesių kalėjimu. Jis baustas atlieka Kalifornijos Santa Ynez klonėje esančiame kalėjime „Lompoc Prison“. Taip pat čia sėdi Donald Segretti ir Herbert Porter. Taipgi čia atvyks baumė atlikti John Dean, veikiausia ir kiti šio skandalo kriminalistai.

Be Lompoc Prison nėra panašus į kalėjimą. Tai tikras turėtojų klubas. Nėra nei groty, nei spynų. Čia įnamiai susideda iš turčių klasės žmonių, už vienokį kitokį nusikaltimą nubausti kalėjimu.

Pavyzdžiui, kai Herbert Kalbach pribuvo, jį „klubo“ viršininkai pasitiko kaip didžiulį svečią. Jam pačiam ne savo багаžo nereikėjo nešėti į kalėjimą. „Klubo“ viršininkai jam patarnavo.

Lansing, Mich. — Prezidento Fordo kongresiniame distrikte buvo prarastas tarp piliečių apklaušinėjimas, ką jie mano apie militarinį valdžios biudžetą. Įdomu, kad 72 procentai pasisakė už biudžeto žymų sumažinimą. Kaip žinia, prez. Fordas priešingas militariui išlaidų mažinimui.

Jis nesiskaito su daugumos piliečių norais ir valia. Portland, Me. — Coast Guard suėmė japonų žvejų laivą. Kapitonas kaltinamas žvejojimu arčiau negu dvylikos mylių nuo kranto. Busias nubaustas.

DERYBOS SU TARYBŲ SAJUNGA BUS ATNAUJINTOS

Washingtonas. — Po šešių mėnesių pertraukos derybos tarp Amerikos ir Tarybų Sąjungos dėl apribojimo strateginio ginklavimosi bus atnaujintos rugsėjo 13 dieną. Derybos buvo nutrauktos kovo 13 dieną. Buvo nutarta laukti rezultatų susitikimo tarp prezidento Nixono ir Komunistų Partijos generalinio sekretoriaus Brežnevo. Manoma, kad laikas pribrendęs deryboms atnaujinti ir paieškoti susitarimo dėl sulaikymo branduolinio ginklavimosi lenktynių.

VĖL PRASIDĖJO EUROPINĖ KONFERENCIJA

Ženeva. — Po šešių savaitių pertraukos vėl pradėjo sesijas Europinė Saugumo ir Kooperavimo Konferencija. Dalyvauja 33 europinės šalys, taip pat Jungtinės Valstijos ir Kanada.

Tikimasi kokio nors susitarimo. Siekiama padaryti Europą taikos kontinentu. Iki šiol ji buvo didžiųjų karų veisėja.

VIRIMUI VARTOJAMŲ ALIEJŲ PABRANGIMAS

Tiek per vienus praėjusius visoki aliejai, vartojami paruošimui maisto, pabrango 60 procentais. Daugiausia tai aliejų padaromi iš daržovių. Jų pabrangimas pateisinamas prastu daržovių derliumi.

Nuo žmonių valdžia slepia, kad aliejų gaminimo kompanijos per praėjusius metus yra pasidariusios nesvietiškus pelnus.

Reno, Nevada. — Pirmą kartą Nevados istorijoje, pirmą kartą Republikonų partijos istorijoje moteris nominuota į valstijos gubernatorių. Ta garbė atiteko Mrs. Shirley Crumpler, 39 metų amžiaus. Ji yra 4 vaikų motina.

Portland, Me. — Coast Guard suėmė japonų žvejų laivą. Kapitonas kaltinamas žvejojimu arčiau negu dvylikos mylių nuo kranto. Busias nubaustas.

Tai Japonijos imperatorius Hirohito ir jo žmona Nagako.

Imperatorius sako, kad jis labai laukia vizito dviejų žymių svečių. Yra užkviesti ir pažadėjo apsilankyti Jungtinių Valstijų prez. Gerald Ford ir Anglijos karalienė Elizabeth. Jų vizito laikas dar nenustatytas.

Washingtonas. — Prezidentas Fordas pirmą kartą Respublikonų partijos istorijoje pasakydė moterį Mrs. Louise Smith Vykdomojo Komiteto pirmininke. Ji 59 metų amžiaus, paeina iš Iowa valstijos.

Nauji meistrai

Vilnius. Sąjunginis sporto komitetas suteikė TSRS sporto meistrų vardus šiemis mūsų respublikos sportininkams: sunkiaatlečiams vilniečiui M. Buinickiui, šiauliečiui H. Žaglinskiui, kauniečiui J. Borisovui, krepšininkui kauniečiui V. Masalskiui, klasikinio imtynių mėgėjams klaipėdiečiui A. Anišėnkovui, kauniečiui V. Breduliui, vilniečiams P. Grigui ir S. Grigolai, kauniečiui V. Mizgaičiui, boksiniui šiauliečiui S. Mikulskiui, kulkinių šaudymo mėgėjui klaipėdiečiui J. Petkevičiui.

Modernūs kabinetai, salės, valgykla

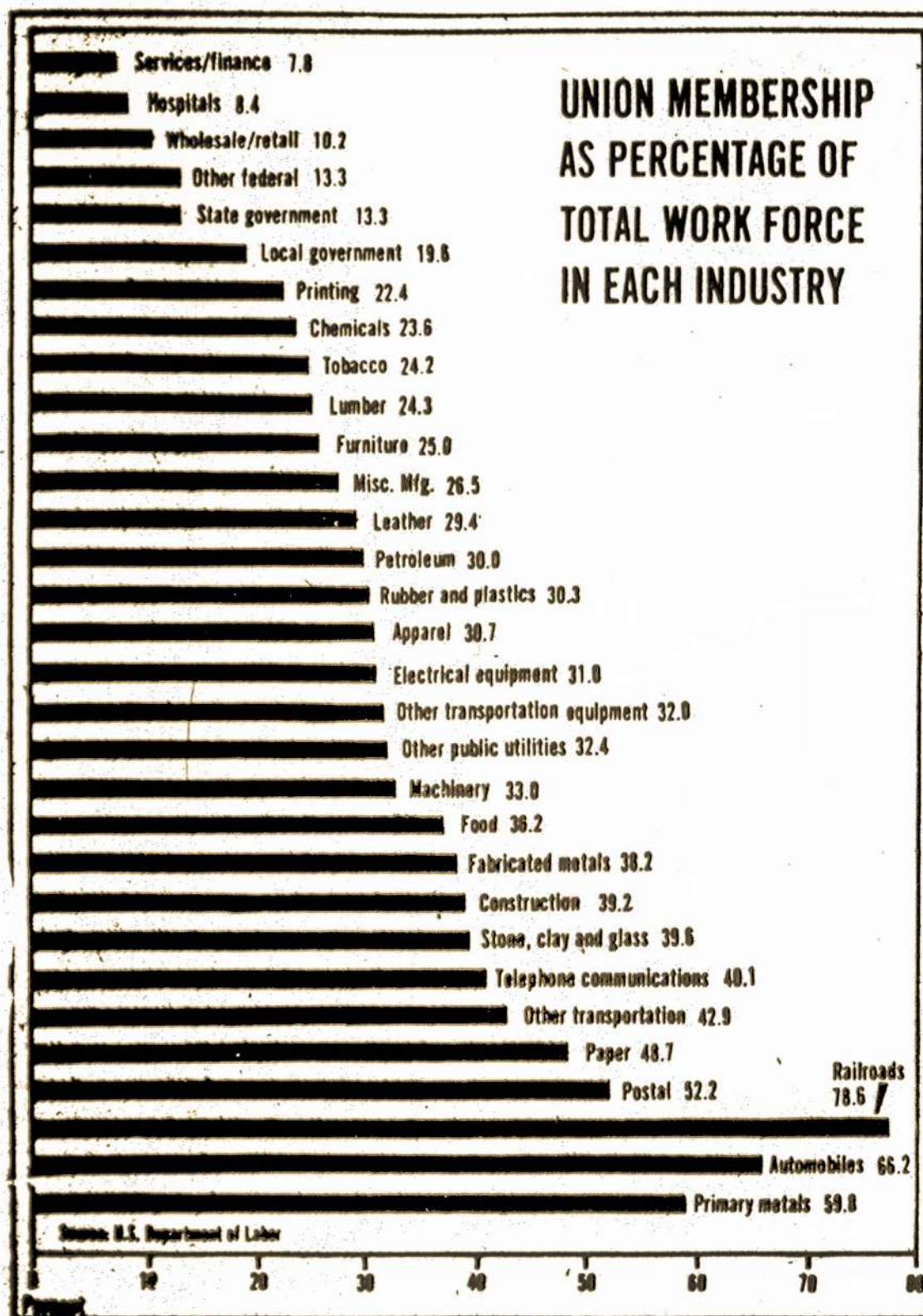
Telšiai. Buvusioje turgavietėje, Sedos gatvėje, iškilo gražus pastatų kompleksas. Tai penktoji vidurinė mokykla.

Darbu kokybė įvertinta gerai. Be moderniai įrengtų mokymo kabinetų, pastate yra didelės aktų ir sporto salės, 440 vietų valgykla, sportinis aikštynas.

Dauguma darbininkų tebėra neorganizuoti

Šioje lentelėje parodoma, kiek kokios pramonės Amerikos darbininkų yra organizuoti į darbo unionas. Didelės daugumos užsiėmimų didelė dauguma dirbančiųjų nepriklauso jokiai organizacijai.

Ir, kaip atrodo, gyvuojančių darbo unionų lyderiai paskutiniiais laikais yra visiškai pamirę organizuoti neorganizuotus darbininkus.

Norwood, Mass.

Mūsų ligoniai

Rugpjūčio 3 dieną netikėtai staiga buvo rimtai susirgusi Monika Trakimavičienė, kuri gyvena 58 Austin St. Skubiai išvežta į Norwoodo ligoninę, kurioje išbuvo dvi savaites. Ten jai teko pergyventi daug rimtų skausmų, kol gydytojai atliko tyrimus, ieškodami ligos priežasties.

Dabar Trakimavičienė gydomasi namie, gydytojo priežiūroje. Jos sveikata laipsniškai eina geryn.

Mary Sadauskienė jau keletą metų sunkiai serga artraičiu. Nors daug gydytojų turėjo jai visokių jūjų gydymo patarimų išbandę, ligi šiol dar nesuradę tinkamo būdo pašalinti tuos ligos blogumus.

Nellie Gryblienė prieš keletą metų buvo viena stipriausių moterų Norwoode. O šiandien jau vos vos gali save dalinai apsitarnauti.

Olga Zarubienė, pagal savo amžių, galima sakyti, dar jauna, bet ir jos sveikata nėra "auksinė". Po praeitą žiemą jai padarytos sunkios operacijos, jos sveikata rimtai pašlėjo.

Su kitomis draugėmis irgi tos pačios bėdos. Visoms jau trūksta to brangiausio turto - sveikatos.

Ne geriau ir su mūsų vyrais. Stevis Družas buvo drūčiai susirgęs. Jam prisiėjo net ligoninėje porą savaičių pagulėti. Bet atrodo, kad pavojus praėjo, ir jo sveikata palaipsniui taisosi.

Andrius Zaruba, galio sakyti, buvo tikras lietuviškas ažuolas Norwoode. Nė vienas vyras jam nebuvo lygus sveikatoje. Bet šiandien ir ans jaučia nemažą sveikatos sušlubavimą.

Šių žodžių rašėjo sveikata šiomet irgi rimtai pašlėjo. Prastai begali vaikščioti.

Praeitais metais vasarą Norwoode turėjome surengę du piknikus M. Uždavinio sodelyje spaudo reikalams, kurie buvo gana pasėkmingi. O šią vasarą neįsteigėm nė vieno pikniko surengti. Priežastis - visų darbuotojų prasta sveikata. Tai, žinoma, labai gaila.

M. Uždavinis

Philadelphia, Pa.

Tragiškai mirė Paulina

Valantienė [Walant]

Seštadienį, rugsėjo 7 dieną, būrys mašinų važiuojo Oakland kapines. Tai buvo paskutinis atsisveikinimas su pažangiečių veikėja Paulina Girkliute-Valantiene. Ji rugsėjo 3 dieną buvo užmušta automobilio avarijoje. Važiuojant Roosevelt bulvuri, sunkvežimis trenkė į Walantų automobilį. Nelaimėje Paulina buvo užmušta, o F. Walanta sunkiai sužeistas. Per virš 40 metų Frank Walanta vairavo automobilį be jokios nelaimės, o štai dabar jis vos gyvas prie užmuštos žmonos!

Apie Paulinos ir F. Walantų darbuotę pažangiųjų tarpe būtų galima daug prirašyti, nes tai virš 50 metų darbas.

Velionė draugė Paulina per eilę metų darbavosi "Laisvės" ir "Vilnies" vajuose. Daug kas stebėjosi jos veiklumu ir sugebėjimu gauti paramos mūsų pažangiajai spaudai. Jos mirtis yra be galo skaudus nuostokis mūsų judėjimui.

Dabar visų mūsų sąduotis palaikyti pažangiąją spaudą. Visuomenė tam pritaria. Birželio 6 parengimas buvo sėkmingas. Spaudai parama. Kada turėsime kitą parengimą?

P. Valantienės laidojimu rūpinosi sūnus Chalis ir jo žmona Norma, kurie gyvena Bostono apylinkėje.

Palydovai buvo pavaišinti puikiame restorane. Ačiū Čaliui ir Normai Walantams.

Južintickis

Hartford, Conn.

Hartfordo Namų Bendrovės parengimas įvyks rugsėjo 22 d., sekmadienį, 157 Hungerford St. salėje. Pradžiai 1:30 val. po pietų.

Bus pietūs, "Tea Cup Auction" ir dar kas. Komisija prašo visus dalyvauti ir, kurie galite, paaukoti dėl "Tea Cup Auction". Prašome atsiųsti ir parengimą.

Lauksime visų.

Komisija:

J. DeCarli ir

H. Carlson

CLIFFSIDE, NEW JERSEY

Po ilgos ir sunkios ligos rugpjūčio 15 dieną mirė Jeronimas Bakūnas. Mirė sulaukęs 88 metus amžiaus ir Cliffsideje išgyvenęs 58 metus.

Velionis per daug metų priklausė prie Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 115 kuopos ir prie Lietuvių Literatūros Draugijos 77 kp. Per daug metų buvo LDS kp. pirmininku. Skaitė "Laisvę". Buvo laisvų pažiūrų.

Jeronimas Bakūnas sirgo daug metų "Parkinsono" liga. Prieš keletą metų pradėjus prarasti ir regėjimą. Po operacijos ant akių buvo pradėjęs šiek geriau matyti, bet paskui ir vėl mažai begalėjo matyti.

Jeronimas ir Adelė Bakūnai

Velionis buvo gimęs ir augęs Lietuvoje. 1905 metais atvyko į Saskatchewan, Kanada ir ten išgyveno 5 metus. Paskui atvyko į Jungtines Valstijas ir 1917 metais susituokė su Adele Bieleute.

Su Jeronimo mirtimi netekome labai gero draugo.

Liūdesyje liko žmona Adelė, trys sūnūs, viena dukra ir devyni anukai.

Draugė Bakūnienė taip pat yra ligonis. Taipgi jau dešimt metų nesveikuoja. Jai viena koja buvo nuplauta, o kitos kojos nuplauti trys pirštai. Vargšė negali vaikščioti. Labai gaila. Tačiau ji paaukojo \$20 dėl "Laisvės" paramos.

J. S.

Binghamton, N. Y.

Liūdnas Marijonos

Kazlauskienės Prisiminimas

Nežiūrint, kaip greitai laikas bėga, nustumdamas už mirštin daug gražių darbų, tačiau ne viskas būna užmiršta. Ypač, kuomet žmogus gyvenamas dirba naudindą visuomeninį darbą. Kalbu apie velionę Marijoną Šimoliūnaitę—Žvirblių-Kazlauskienę. Rugsėjo 18 dieną jau suėjo šešeri metai, kai ji, eidama iš LLD moterų skyriaus susirinkimo, parpuolė ant šaligatvio ir nuvežta į ligoninę mirė nuo širdies smūgio. Mirė 1968 metais rugsėjo 18 dieną, sulaukusi 77 metų amžiaus.

Velionė Marijona Kazlauskienė nuo pat atvykimo į šią šalį 1908 m. gyveno Binghamtone. Čia patapo jos nauja tėvynė, kur ir prasidėjo jos sunkus, nepavydėtinas jaunos imigrantės gyvenimas.

Būdamą pilna jaunatviškos energijos ir gabumų, ji neleidė laiko veltui. Lankė susirinkimus ir klausėsi pamokinančių kalbų. Netrukus pati stojo į pažangias organizacijas ir energingai dalyvavo jų veikloje.

Velionė nebuvo tik eilinė narė. Ji jau buvo prasilavinusi moteris ir užimdavo organizacijų komitetuose svarbias, atsakingas pareigas. Per kelis metus ėjo LDS 6 kuopos pirmininkės pareigas, darbavosi naujų narių įrašymo vajuose, laikraščiu "Laisvės" ir "Vilnies" vajuose per eilę metų buvo nepavarduojama vajininkė, visada gražiai pasirodydavo, nes turėjo plačią pažintį ir mokėjo su įvairių minčių žmonėmis gražiai sugyventi.

Tūlam laikui jai teko pasitraukti nuo LDS 6 kuopos pirmininkės pareigų ir veikimo, nes skaudė liga buvo ją suspaudusi. Tačiau jos noras gyventi ir didelis ryžtas ligą sumenkino. Nors veikime mažiau begalėjo dalyvauti, bet pinigais nuolat paremdavo pažangų judėjimą.

Prisiminus ta nuosirdžią darbuotoją, norisi pasakyti, kad ji gyveno ne tik sau, bet ir ateinančių kartų gerovei.

Miami, Fla.

Iš lietuvių socialio klubo pastogės

Rugpjūčio 25 dieną klubo salėje LLD 75 kuopa suruošė šaunų pobuvį. Viešnių ir svečių suvažiuavo gausiai. Mat, buvo sekmadienis, o sekmadieniais visuomet būna daugiau publikos.

Draugai Paukštaičiai pagaminos skoningus pietus ir patenkino visus.

Petro Gudelio gimtadienis

Prie gražiai gimtadienio tortu ir žvakutėmis papuošto stalo sėdėjo jubiliasas su savo artimiausiais draugais. O čia aplinkui jau skambėjo gimtadienio koteliai ir linkėjimai ilgiausių metų Solistė M. Gabrėnienė ir visa publika sudainavo "Happy Birthday".

Draugą Gudelį reikia pagirti, kad proga savo gimtadienio, jis stambiomis sumomis parėmė pažangiąją spaudą - amerikonišką ir lietuvišką.

Kuopos susirinkimas

Organizatorius V. Bovinas pravedė susirinkimą. Užrašų raštininkui J. Daugirdui sergant, M. Kancerienė perskaitė pereito susirinkimo užrašus, ir buvo priimti. Finansų ir kitų komisijų reportai taip pat priimti. Aukota American Friends Committee, \$25 ir Veterans Committee \$25.

Naujuose sumanymuose nutarta rengti spaudo labai banketą-koncertą, pabaigoje spalio ar pradžioje lapkričio.

Ligoniai

Jonas Daugirdas pabuvojo porą savaičių ligoninėje. Bet jau randasi savo namuose ir sveiksta. Aplankiau Anastaziją Paukštienę. Ji randasi slaugyamo namuose. Guodžiausi kojomis. Negali vaikščioti.

Linkime ligoniams susveikti ir vėl linksmiams būti.

Mirtis pakirto dar vieną pažangietę, LLD 75 kuopos narę, Blanche White Wikris. Liūdesyje liko 2 dukterys, sūnūs, 7 anukai ir 7 proanukai.

Sekantis kuopos pobūvis ir susirinkimas įvyks jau ne sekmadienyje, o trečiadienyje, rugsėjo 25 dieną. Bus duodami geri pietūs ir kultūrinė programėlė. Kviečiame visus ir visas. Nepamirškite dienos ir vietos:

Koresp. J. K-ris

Haverhill, Mass.

Atsiprašome.

Rugsėjo 6 d. korespondencijoje "Laisvėje" iš Haverhillio pikniko buvo praleisti trys aukotojų vardai. Tai įvyko per spaustuvės neapsižiūrėjimą.

Praleisti vardai:

A. Navickas, Haverhill, \$10.00
A. W. Račkauskas, Haverhill, 10.00
A. Markevičienė, Brockton, 5.00

Atsiprašome pikniko rengimo komisijos ir aukotojų. Administracija

Ekspedicija į Antarktiką

Naujos tarybinių "Baltojo žemyno" tyrinėtojų ekspedicijos dalyviai dvidešimtą kartą iškels mūsų Tėvynės vėliavą virš Antarktikos ledynų. Mokslininkų desantas į Pietų ašigali išvyks spalio mėnesį. Antarktikos flotilijai iš penkių laivų vėl vadovaus "Obės" dizelinis elektrolaivas.

Apie ekspedicijos planus TASS-o korespondentui papasakojo žinomas poliarinių sričių tyrinėtojas, vienas iš Tarybų Sąjungos Antarktikos programos vadovų, geografinių mokslų daktaras J. Korotkevičius:

Ekspedicija sudaro daugiau kaip 300 mokslininkų ir specialistų, kaip visada atstovaujančių plačiam mokslų spektrui - nuo geologijos iki aukštųjų atmosferos sluoksnių fizikos. Žiemojimo vietoje ir sezoniniuose būriuose jie toliau kompleksiskai tirs šeštojo žemyno gamtą, vykdys eilę naujų mokslinių programų ir eksperimentų.

Iš svarbiausių darbų J. Korotkevičius paminėjo ilgalaikes oro prognozes, įgalinančias numatyti orą iki dešimties parų, apie kurias nuo šiol pirmą kartą praneš observatorija "Molodioznaja". Leningradas TASS-ELTA

Washingtonas. - Jau trys Lotynų Amerikos šalys reikalauja nutraukti boikotą prieš Kubą. Jomis yra Kolumbija, Costa Rica ir Venesuela.

AUSRA MACIULYTĖ

Tebus jausmas kaip siena, kurios niekas sutrupint nedrįs. Iš trumpų valandėlių įėjti man išalki duris. Zella mintys gležnutės, tarsi sniegas ant slenksčio, kurį Ne sumindžiot, o peržengt atsargiai ir tyliai turi.

Ten prietėmų dūriai... savijė užsisklendę daiktai, Netikrums kristalai įsirežia į dėną tvirtai. O prašyk... Atiduosiu. Tarsi nuodą nelemtą, kurį Tu nusiųsti, kad nieks nepaliesių, turi.

Kai į lūpas įšals ties žodžiu susitelkę sakai Valandų balto medžio, kurį, rodos, kasdien nuraškai, Ir varpelių liūčių sužvangęs griūtimi pagirys. Tu paslėpti mane, kad nieks neberastų, turi.

Vilnius

ST. PETERSBURG, FLA.

Liūdnas Prisiminimas

Kazimieras Sholūnas

Mirė 1973 rugsėjo 14 d.

Greitai praslinko metai laiko, kai mirė šeimos tėvas, žmonos vyras. Nebūsi pamirštas kol gyvi būsime.

Rytmečio saulėlė pro langelį švietė Ir visą pasaulį iš miego kvietė, Bet nebeprigėlė Kazimiero mano,

Metai laiko, kai užmerkė Jis akeles savo.

Tessie Sholūnienė, žmona

Charlis, sūnus su šeima

Milda, duktė su šeima

DORCHESTER, MASS.

Liūdnas Prisiminimas

Antanas Kavoliūnas

Mirė rugsėjo 15 d., 1961 m.

Jau 13 metų suėjo kai mirė mūsų brangus tėvelis. Liūdimė Tavęs su skausmu širdyje. Išsėkis ramiai. Tavo kapą aplankome dažnai ir papuošiamė gelėmis.

Julė, duktė

Viktoras, sūnus

Mes padidinom mūsų štabą, kad galėtų greičiau išsiųsti paketus. Greitai siųskite savo paketus mums o mes viską sutvarkysime.

PAKETAI-DOVANOS

I TARYBŲ SAJUNGĄ SENA PASITIKIMA FIRMA

Tarnauja ir toliau savo nuolat augančiai klientūrai 40 metų egzistencijos tradicijose. Jei Jūs esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų mes dėkome Jums už palaikymą. Jei nesate mes kviečiame išbandyti mūsų patarnavimą ir Jūs būsite mums dėkingi.

Tos pačios dienos eiga Paštu gautiems paketams Dėl naujausių katalogų ir paskutinių nuostatų kreipkitės į:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

PRISIJUNGĘ SU PODAROGIFTS, INC.

723 WALNUT STREET PHILADELPHIA, PA. 19106

Phone (215) 935-3455

—New York Central Office:

240 Fifth Avenue, New York, N. Y. 10001

tarp 27 ir 28 gatvių. Subway iki 28th Street BMT, EE ir RR

Busais Num. 1, 2, 5 ir 15

Telephone (212) 725-2449

arba į bet kurią mūsų atstovybę bei skyrių:

NEW YORK, N. Y. 10005 101 First Avenue OR 4-5950	BALTIMORE, MD. 21224 2506 Eastern Avenue DI 2-2874
OMAHA, NEBR. 68107 5534 S. 32nd St. 781-5577	CHICAGO, ILL. 60622 2342 W. Chicago Ave. BE 6-7788
PARMA, OHIO 44134 5432 State Road 749-2023	CLEVELAND, OHIO 44119 577 East 185th Street 486-1888
PHILADELPHIA, PA. 19123 1012 N. Marshall Street WA 5-8878	DETROIT, MICH. 48210 6468 Michigan Avenue TA 5-7560
PITTSBURGH, PA. 15222 546 Third Ave. GR 1-5712	ELIZABETH, N. J. 07201 908A Elizabeth Avenue 354-7000
ROCHESTER, N. Y. 14621 685 Hudson Ave. BA 5-5923	HAMTRAMCK, MICH. 48212 11415 Joe Campus Avenue 865-8850
SAN FRANCISCO, CALIF. 94122 1236 — 9th Avenue LO 4-7881	MINNEAPOLIS, MINN. 55418 2423 Central Ave., N. E. Telephone: (612) 788-2545
SEATTLE, WASH. 98125 11531 6th Place N.E. FN 3-5556	NEW BRITAIN, CONN. 06052 97 Shuttle Meadow Ave. 224-0829
SOUTH BOSTON, MASS. 02127 890 West Broadway AN 8-8784	WORCESTER, MASS. 01604 82 Harrison Street 798-3347
SOUTH RIVER, N. J. 08882 168 Whitehead Ave. 257-2118	MIAMI, FLA. 33138 7622 N.E. 2 Ave. 757-6704
TRENTON, N. J. 08611 750 Liberty Street LY 8-0163	VINELAND, N.J. 08360 West Landis Ave. Parish Hall 609-696-9796
KANSAS CITY, KAN. 64102 18 So. Bathurst AT 1-1787	
LOS ANGELES, CALIF. 90026 2841 Sunset Blvd. 323-1568	

Nuoširdus užkvietimas Waterbury, Conn.

Pietūs, kuriuos rengia LLD 28 kuopa spaudos naudai, įvyks rugsėjo 15 dieną 103 Green Street svetainėje. Pietūs bus duodami 1 val.

Mes norime nuoširdžiausiai pakviesti svečius ne tik iš Waterburio, bet taip pat iš kitų kolonijų: Bridgeporto, Hartfordo, New Haveno, Torringtono, Stamfordo, Bostono, Oakvillės, taipgi iš New Yorko. Labai prašome dalyvauti tuos, kurie lankėtos Lietuvoje. Pasidalykite su mumis įspūdžiais.

Turėsime ir meninę programą. Yra užkviestas Laisvės Choras iš Hartfordo padainuoti.

Seimininkės rengiasi pagaminti gerus pietus, kuriais visi būsite patenkinti.

Lietuvių Literatūros Draugijos nariai, kurie dar neužsimokėjote už šiuos metus narinių duoklių, galėsite tai padaryti šiame pobūvyje.

Prašome nepavėluoti.

Komisija

Demokratų partijoje laimėtojai

Hugh Carey

Kandidatas į N. Y. gubernatorių.

Ramsey Clark

Kandidatas į JAV senatorius

Darbo liaudies kandidatai

CAROLYN BLACK
K. P. kandidatė į N. Y. valstijos senatą 29th distrikte.

MICHAEL ZAGARELL
K. P. kandidatas į N. Y. valstijos prokurorus

SKUTIMOSI PEILIUKAI NENUSILEIDŽIA

Atrodytų, kad šiuo metu elektrinės skutimosi mašinėlės baigia išstumti skutimosi peiliukus. Tačiau senos žveicarų firmos „Zilet“ (beje, daugelyje Europos kalbų skutimosi peiliukai vadinami žiletėmis) specialistai nelenkė pasiduoti. Jie sukūrė naują skutimosi peiliukų konstrukciją. Tai dvigubi, ilgai nesimpančius peiliukai, kurių ašmenys pagerinti platinos lydinio.

Tarp ašmenų yra 1,5 mm tarpas, tačiau abu peiliukai sujungti į vieną komplektą plastmasiniu laikikliu. Pirmojo peiliuko ašmenys pildomas plauką, jį kiek patraukia iš šaknies, o antrasis nupliauna anksčiau, negu jis suspėja pasislėpti odoje. Dvigubas peiliukas vienu pabrūkimu nupliauna 40% daugiau plaukų, negu paprastas.

Liūdnas Prisiminimas

Rugsėjo 16 dieną sukako dešimterti metai, kai mirė

Antanas Malinauskas

ONA MALINAUSKIENĖ, žmona
WILLIAM, sūnus
HELEN, duktė
ROBERT, žentas

Brooklyn, N. Y.

Liekame liūdesį netekus mylimo ir mus mylėjusio vyro ir tėvo. Ir šiandien tebespaudina širdis prisiminimas tų kančių, kurias jis kantriai kentė po mirtino apdegimo darbe, o mes buvome bejėgiai jo gyvybę išgelbėti arba tas kančias mažinti.

Jis ilsisi gražioje Cypress Hills kapinėse, palaidotas laisvai, kaip jis pirm mirties pageidavo.

NEW YORKO NAUJIENOS

Tarpe kitų kriminalyčių, New Yorko priemiesčiuose labai pakilo vogimai dviračių. Pav., New Rochelle vogimai paaugo 77 procentais, Mount Vernon 43 procentais, Yonkers 31 proc., White Plains 25 proc., palyginus su praeitais metais.

Vėliausi tyrinėjimai parodo, kad pusėje visų iš valdžios pašalpų gyvenančių šeimų New Yorko mieste yra žmonių, tinkamų darbui. Deja, dėl vienos ar kitos priežasties jie nedirba ir gyvena iš pašalpos. Kai kurie norėtų dirbti, bet negali gauti darbo.

Harlemo kunigai, bizniečiai, švietėjai protestuoja prieš valstijos valdžios pasimojimą Harleme išteigti du kalėjimus - vieną vyrams, o kitą moterims. Kalėjimai yra nelaimė.

Pradžioje savaitės atsidarė miesto mokyklos. Jas lanko 1,100,000 vaikų. Atrodo, kad mokyklose viskas normalu. Tik dviejų pradinių mokyklų vaikai atsisakė lankyti mokyklas. Jie sako, kad jų mokyklos yra nesuremontuotos, pavojingos.

Atrodo, kad buvęs majoras John Lindsay bus pavirtęs rašytoju. Jis parašė 300 puslapių politinę novelę ir ruošiasi ją išleisti. Tikisi didelio pasisekimo.

Suareštuotos dvi 15 metų mergaitės iš Children's Center Manhattane ir kaltinamos padegime centro trečiojo aukšto. Jau seniai šiame centre tarp mergaičių viešpatuoja netvarka. Labai praplitusios vagystės, vienas ant kitų užspildinėjimai ir susižeidimai.

Mirė

Sekmadienį, rugsėjo 8 dieną, gavome telefonu iš Crown Point, N. Y., nuo Juozo Mankausko pranešimą, kad mirė jo žmona Damutė-Damė. Mirė Burlington, Vt. ligoninėje nuo vėžio ligos, sulaukusi tiksliai 64 metų amžiaus.

Velionė buvo gimusi ir augusi Lietuvoje, Sevelionių kaime, Kruonio valsč. Kalvių apylinkėje. Liūdesyje liko jos gyvenimo draugas Juozas ir sūnus Juozas Jr. su žmona. Taipgi Lietuvoje liko du broliai Kaune, Brazilijoje, rodos, dvi sesutės, ir Cleveland, Ohio, vyresnysis brolis.

Giliai užuojautą reiškiamo mieliems Juozui Sr. ir Juozui Jr. Mankauskams niujorkiečiai Lazauskai ir Ventai.

J. L.

P. S. Velionės Damės pavarde po tėvais buvo Žilinskaitė. Jos palaikai buvo pašarvoti Fort Henry, N. Y.

"Laisvės" Vajaus atidarymas ir Povilo Bečio pagerbimas

įvyks

sekmadienį, rugsėjo 29 d., 1 val.

Laisvės salėje
102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y.

Pietų auka \$5.00

Amelia Young

Nelė Ventienė

Pietūs bus duodami lygiai 1 val. Meninėje programoje dalyvaus Amelia Jeskevičiūtė-Young, Nelė Ventienė, Viktoras Bekeris ir Tessie Stočkienė. Jiems akompanuos Mildred Stensler.

Kviečiame New Yorko ir apylinkės "Laisvės" skaitytojus, rėmėjus ir visus lietuvius.

Rengėjai

Publika pažangiosios spaudos naudai piknike pas draugus Čiurlius Pattenburge rugsėjo 1 dieną. Tai buvo nepaprastai draugiškas linksmas parengimas. Apie jį buvo rašyta praeitame "Laisvės" numeryje.

V. Bekerio nuotr.

J. Grybas pavaišino aidiečius

Pirma rūpestis Jono Grybo po sunkios ligos buvo, tai sušaukimas Aido Choro narių, kad galėtume pradėti repetijas šiam sezonui. Jonas sutarė su Walteriu ir Brone Keršuliais dėl vietos ir su savo šeimininke Maryte Račkauskiene dėl pagaminimo pietų. Ot, ir suėjo praėjusi sekmadienį, kuris pasitaikė labai gražus ir saulėtas, sukviesi Jono aidiečiai ir kiti jo artimi draugai į Keršulių sodą, kur jau buvo sustatyti stalai pietums. M. Račkauskienės pagaminti pietūs buvo karališki.

Po pasikalbėjimų, po trumpo programėlės, kurią pravedė Povilas Venta, Jonas pareiškė, kad už visą puotą jis apmoka pats. Jis norėjo savo draugus pavaišinti. Tokiu būdu buvo duotas sumanymas, kad mes susirinku-

sieji pradėtume "Laisvės" vakų su šia Jono puota. Taip ir padarėme. Viso surinkome \$115, kurie buvo suaukoti sekamai:

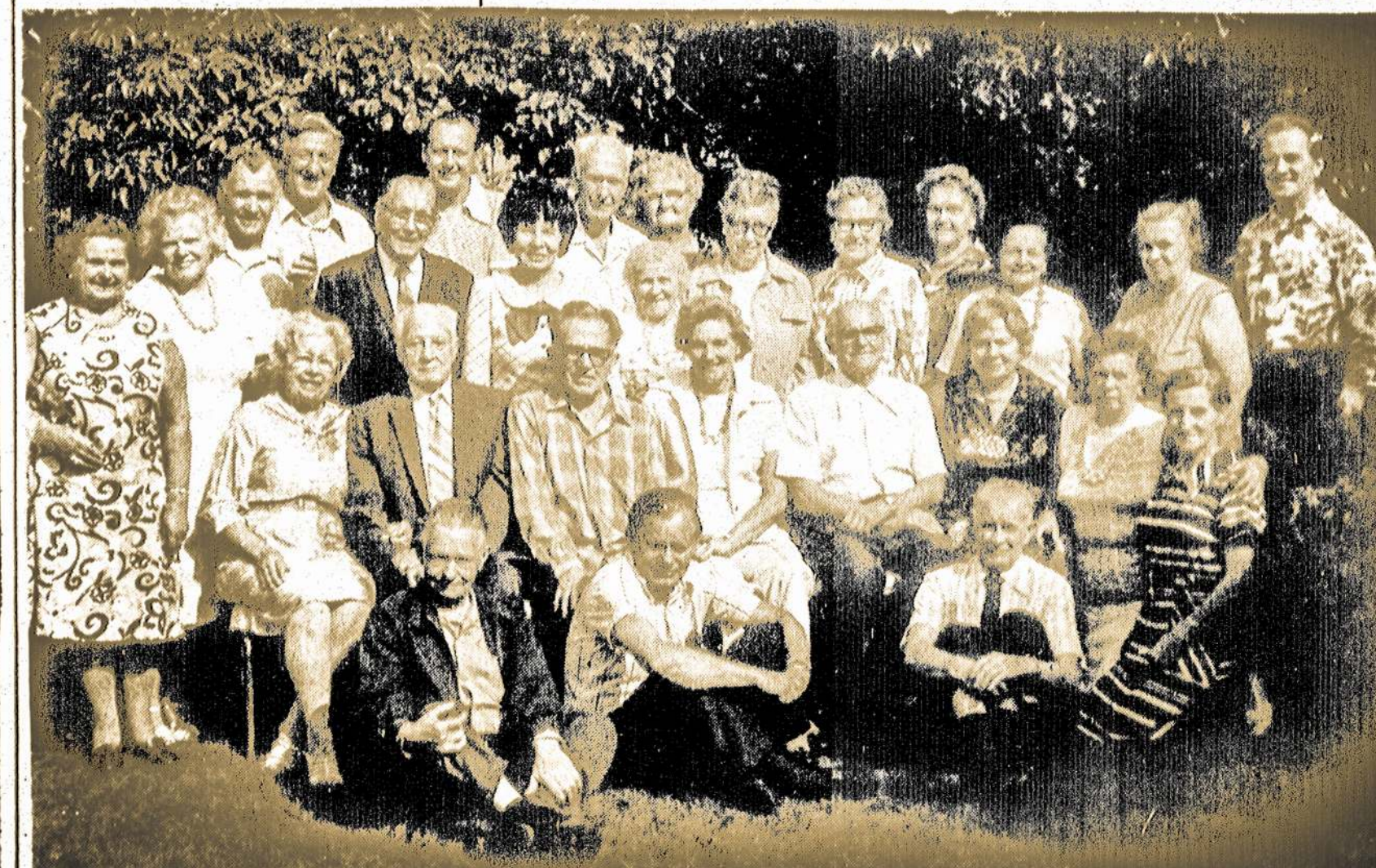
O. Dobilienė (\$9 už prenumeratą ir \$11 auka) ... \$20.00
Po \$10: A. ir N. Mitchell, I. ir A. Bimbai, O. ir J. Babarskai, Jonas ir Henry Juškai ir V. Baltrušaitis.

Po \$5: M. Sukaitienė, Victor Becker, Mildred Stensler, Adelė Lupsevič, Bronė Ostapuk, J. Lazauskienė, Tessie Stočkienė, P. ir N. Ventai ir Ieva Mizarienė.

Aidiečiai nusitarė pradėti pamokas su rugsėjo 2 d. ir apsiėmė dainuoti "Laisvės" metiniam koncerte lapkričio 10 d.

Visų dalyvių vardu noriu tarti širdingą ačiū Jonui už taip gražų pavaišinimą.

Ieva Mizarienė

Aidiečiai ir jų draugai sekmadienio parengime.

S. Narkelūnaitės nuotr.

MOTERŲ KLUBO NAREMS

Trečiadienį, rugsėjo 18 d., 1:30 val. po pietų, Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, įvyks Niujorko Lietuvių Moterų Klubo pirmas susirinkimas po ilgų atostogų.

Kviečiame visas dalyvauti.
Valdyba

Dėkoju

Po trijų mėnesių ligoninėje ir priežiūros namuose, rugsėjo 3 d. parvykau į namus. Nors dar toli gražu iki pilnos sveikatos, bet visgi smagu būti namuose.

Noriu širdingai padėkoti visiems mieliems draugams ir draugėms už prisiųstus laiškus, atvirukus, už lankymą ligoninėje ir už visokią kitą prisiminimą.

Ypatingai noriu tarti gilią ačiū Tesei Stočkienėi, Feliksui ir Adelei Lupsevičiams. Jie pas mane išbuvo visą savaitę, kai tik sugrįžau. Jie mane prižiūrėjo, jie mano namą apžiūrėjo, aptvarkė. Jie mane lėpino visokiais skaniais valgiais. Per tą savaitę aš tiesiog pagyvėjau.

Nekantriai laikiu "Laisvės" koncerto, lapkričio 10 d. Dėsiu visas pastangas dalyvauti, nes esu labai pasiilgusi visu draugu.

Mano namų adresas:

Mrs. L. B. Sukaskas
Box 293

Alpine, N. J. 07620
L. B. Šalinaitė

Laiškai

Gentlemen:

I would appreciate your publishing the following in your Letters to the Editor:

When an adult spends a sleepless night because of the painful throbbing of a burn, his mind seethes with multitudinous thoughts of suitable retribution for those honored "natural" mothers who deliberately scald, burn tiny bodies with lighted cigarettes of place tiny hands over an open burner of a stove.

It is inconceivable that any mother who has borne that precious life within her body for nine months could be more cruel, more savage than the wildest beast. Most ferocious animals will fight to the death to provide food, shelter and protection for their young. Yet we - members of the same mammal family - supposedly superior in intelligence, compassion, perpetrate crimes more heinous than that of any beast!

It would appear that our civilization - our education - has failed woefully to instill those qualities which separate the civilized from the uncivilized.

The leniency of courts - the incompetence or indifference of those individuals entrusted with the welfare of the abused - the neglected - child, will insure the continuation of this pitifully defenseless, maimed, scarred and unrepresented segment of our population to hospitals throughout the nation.

Psychiatric sessions for the child abusers - the child maimers - do not seem to have provided the answer. Despite all efforts to understand and commiserate with this undeserving segment of our population, child abuse has not diminished - but increased!

It would appear that the court's pity is misplaced. It should be bestowed upon the tragic victims rather than upon their tormentors or torturers.

Sincerely,

Nellie De Schaaf

Pramogų kalendorius

Rugsėjo 29 d.

"Laisvės" direktoriai ruošia atidarymą vajaus ir pietus pagerbimui ilgamečio veikėjo Povilo Bečio, 1 val., Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. Auka \$5. Bus meninė programa.

Spalio 27 d.

Hartfordo Lietuvių Moterų Klubas rengia pietus su menine programa 1 val., 157 Hungerford St., Hartford, Conn. Visas pelnas eis "Laisvės" fondui.

Lapkričio 10 d.

"Laisvės" koncertas ir bufetinė vakarienė. Koncertas prasidės 2 val. po pietų - vakarienė po koncerto, Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. Auka \$5.

LDS 13 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Po vasaros atostogų LDS 13-tos kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 14-tą dieną, "Laisvės" salėje, Liberty Ave. ir 102 St., Ozone Park, N. Y., antra val. p. p.

Bus išduotas raportas iš Seimo. Po susirinkimo bus vaišės.

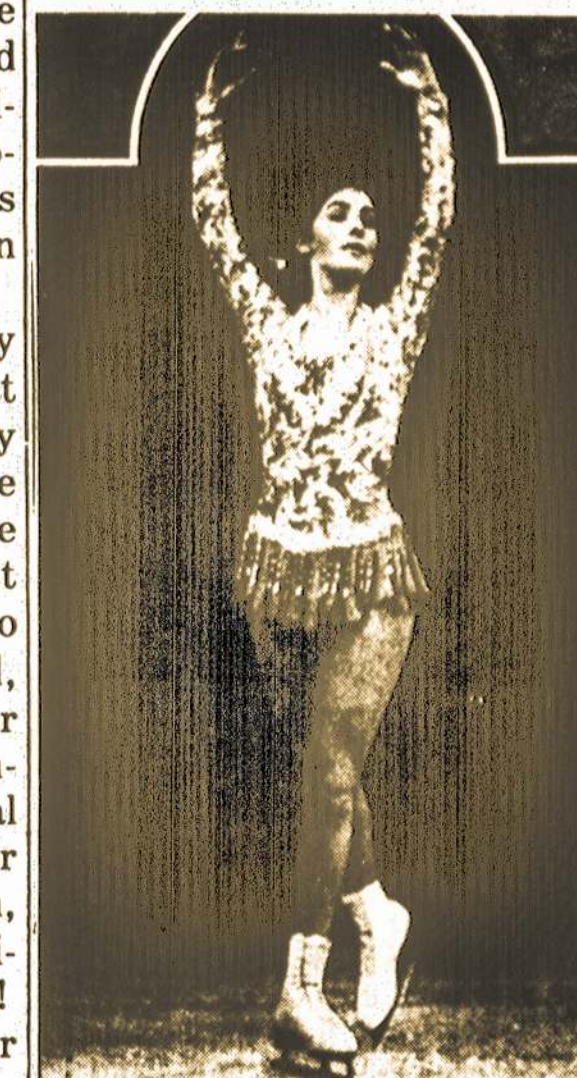
Prašome narius atsilankyti.
Valdyba

AIDIEČIŲ DĖMESIUI

Penktadienį, rugsėjo 21 d., 7:30 val. vakare įvyks Aido Choro pamokos, Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. Kviečiame naujus ir senus dainininkus atsilankyti.

JONAS GRYBAS, Pirm.

Peggy Fleming in the Soviet Union

Peggy Fleming

The world's most exciting skater visited the Soviet Union, and a film "Peggy Fleming Visits the Soviet Union" was shown on TV here September 5.

Not only is it good to see a film like that, it is also very interesting that prominent people like Peggy Fleming and many others from all walks of American life are visiting the Soviet Union. It's good that they are interested to know that enormous country and its people. They usually have a wonderful time there performing and meeting Soviet artists, writers, dancers, skaters or whatever profession they are in.

Only with friendship and goodwill we can build a better future for ourselves and for mankind.

The above mentioned film was a TV special. In it were members of the Moscow Circus, the Kirov Corps de Ballet, the Moscow Ice Ballet, and a Puppet Theater. Ilse